

**ADMINISTRACJA
ZASOBÓW KOMUNALNYCH
UL. LEGIONÓW 85
43-502 CZECHOWICE - DZIEDZICE**

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

**PRZYCHODNI LEKARSKIEJ - NZOZ „DIAGMED”
UL. SIENKIEWICZA 8
43-502 CZECHOWICE - DZIEDZICE**

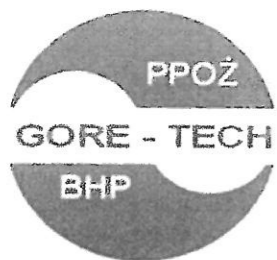
Zatwierdzam:

Wprowadzam do użytku służbowego z dniem: .....

„GORE-TECH” Zofia Rudnicka
NIP 547-143-49-39 REGON: 240249357
43-300 BieškoBiała, ul. Krakowska 68
tel./fax 033 499 44 14 – tel. kom. 668 033 650
www.gore-tech.pl
25 1020 1390 0000 6302 0164 2552

Opracował :
**RZECZOZNAWCA /s/ ZABEZPIECZEŃ
PRZECIWPÓŻAROWYCH**

inż. poż. Jan Rudnicki
Nr upr. 253/93

„GORE -TECH” Zofia Rudnicka
 43 – 300 Bielsko – Biała, ul. Krakowska 68
 tel./fax. 33/499 44 14; 33/ 821 47 18;
 tel. kom. 668 035 650; 698 618 524
 NIP: 547-148-49-39
 e-mail: j.rudnicki@vp.pl
www.gore-tech.pl

A.B.E. Czechowice-Dziedzice
 L. dz. 4901/2013
 Wytynio dn. 20.11.2013
 Do wykonania: M. Lubiński
 Do wiad.: DT - 2013
 Załącznik

Bielsko-Biała, dnia 20.11.2013r.

Protokół
 zdawczo - odbiorczy

Zleceniodawca:

Administracja Zasobów Komunalnych, 43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Legionów 85

Zlecenie: AZK/GNE/3954/2013 z dnia 23.09.2013r.

Wykonawca: „GORE – TECH” Zofia Rudnicka, 43-300 Bielsko-Biała, ul. Krakowska 68.
 NIP 547-148-49-39

Przedmiot zamówienia:

- Sporządzenie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla budynku Przychodni Zdrowia – NZOZ „Diagmed” w Czechowicach-Dziedzicach przy ul. Sienkiewicza 8.

W dniu 20.11.2013r. przedłożone opracowanie - w 3 egz. w wersji papierowej

Odbierający:

Wykonawca:

„GORE-TECH” Zofia Rudnicka
 NIP 547-148-49-39 REGON: 240249357
 43-300 Bielsko-Biała, ul. Krakowska 68
 tel./fax 33 499 44 14 – tel. kom. 668 035 650
www.gore-tech.pl
 25 1020 1390 0000 6302 0164 2552

Oświadczenie:

Oświadczamy, że opracowana instrukcja bezpieczeństwa pożarowego została wykonana zgodnie z umową, obowiązującymi przepisami techniczno-budowlanymi, oraz normami i jest kompletna z punktu widzenia celu, któremu ma służyć.

Wykonawca:

„GORE-TECH” Zofia Rudnicka
 NIP 547-148-49-39 REGON: 240249357
 43-300 Bielsko-Biała, ul. Krakowska 68
 tel./fax 33 499 44 14 – tel. kom. 668 035 650
www.gore-tech.pl
 25 1020 1390 0000 6302 0164 2552

**ADMINISTRACJA
ZASOBÓW KOMUNALNYCH
UL. LEGIONÓW 85
43-502 CZECHOWICE - DZIEDZICE**

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

**PRZYCHODNI LEKARSKIEJ
UL. SIENKIEWICZA 8
43-502 CZECHOWICE - DZIEDZICE**

Zatwierdzam:

Wprowadzam do użytku służbowego z dniem: .....

Opracował :

SPIS TREŚCI	Strona
Wstęp.....	4
I. Podstawa opracowania oraz cel i przeznaczenie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.....	5
II. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektów, sposobu ich użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem.....	9
III. Wyposażenie w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym	15
IV. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia.....	21
V. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidziane.....	28
VI. Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania	31
VII. Sposoby zaznajamiania użytkowników w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji.....	37
VIII. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami obiektu.....	37
Załączniki	
Nr 1 – Wykaz znaków ochrony przeciwpożarowej i ewakuacyjnych.	
Nr 2 – Oświadczenie - Zaświadczenie	
Nr 3 – Protokół prac pożarowo-niebezpiecznych	
Nr 4 – Wykaz znaków ewakuacyjnych i ochrony przeciwpożarowej	
Nr 5 - Plany obiektu uwzględniający warunki ochrony przeciwpożarowej.	

WSTĘP

Požary stanowią jedną z najdotkliwszych i najgroźniejszych klęsk nękających od wieków ludzkość. Niszczą bezpowrotnie mienie, a często i życie ludzkie. Niepowetowane straty, które rokrocznie ponosi gospodarka narodowa na skutek pożarów, sięgają miliardów złotych i zubożają całe społeczeństwo. Pożary powstają przede wszystkim tam, gdzie ochrona przeciwpożarowa nie jest należycie zorganizowana, a pracownicy nie zdają sobie sprawy z niebezpieczeństwa i możliwości wybuchu pożaru oraz nie znają podstawowych zasad przeciwdziałania temu zjawisku i zwalczania go w pierwszej fazie powstawania - w zarodku. Powołane ustawowo do walki z tym żywiołem państwowe i społeczne organa ochrony przeciwpożarowej oraz straże pożarne zobowiązane są do przeprowadzania kontroli przeciwpożarowej w budynkach i obiektach komunalnych, gospodarczych oraz użyteczności publicznej (Ustawa o Państwowej Straży Pożarnej oraz Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 t.j. Dz. U. Nr 178 z 2009r. z późniejszymi zmianami). Obowiązkiem ustawowym i społecznym każdej osoby fizycznej i prawnej jest natomiast wprowadzenie w życie i bieżące przestrzeganie tych ustaleń. Każdy obywatel jest prawnie zobowiązany do współuczestniczenia w ochronie przeciwpożarowej, do zapobiegania pożarom w domu, w pracy i podczas wypoczynku (Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów - w związku z art. 13 ust.1 pkt. 2 ustawy z dn. 24.08.91 o ochronie przeciwpożarowej). Oczywiście, podobnie jak w przypadku medycyny tak też w odniesieniu do ochrony przeciwpożarowej na pierwszym miejscu należy postawić działalność zapobiegawczą. Aczkolwiek jest to droga może trudniejsza, bardziej pracochłonna i wymagająca uporczywej codziennej walki z wyłaniającymi się zagrożeniami, ale w efekcie w znacznym stopniu ogranicza ona straty materialne państwa i społeczeństwa. Z organami ochrony przeciwpożarowej oraz strażami pożarnymi zobowiązane jest współdziałać całe społeczeństwo. W tym celu należy ich systematycznie szkolić i instruować w zakresie znajomości przepisów bezpieczeństwa pożarowego, użytkowania podręcznego sprzętu gaśniczego, postępowania w przypadku zaistnienia pożaru oraz gaszenia ognia w zarodku. Właściwe i powszechne przeszkolenie załogi jest podstawowym warunkiem zabezpieczenia przeciwpożarowego każdego przedsiębiorstwa.

Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innymi miejscowymi zagrożeniami poprzez:

- zapobieganie powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- prowadzenie działań ratowniczych.

Odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa powyżej, stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejmują – w całości lub w części – jego zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku, gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.

Szczegółowe zasady ochrony i zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków oraz wyposażania ich w sprzęt, urządzenia przeciwpożarowe i ratownicze wynikają z Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719).

W oparciu o przytoczone akty prawne całokształt przedsięwzięć w zakresie organizacyjnym jak również technicznym spoczywa na kierownictwie zakładu. Biorąc powyższe pod uwagę kierownictwo odpowiedzialne jest nie tylko za sprawne prowadzenie zakładu, za jego zabezpieczenie przed skutkami pożaru, innego zagrożenia, ale przede wszystkim za zapewnienie bezpieczeństwa dla pracowników i osób postronnych przebywających w obiektach i na przyległym do nich terenie.

I. PODSTAWA OPRACOWANIA ORAZ CEL I PRZEZNACZENIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest „Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego” dla obiektu Przychodni Zdrowia przy ul. Sienkiewicza 8 w Czechowicach – Dziedzicach należącej do Administracji Zasobów Komunalnych w Czechowicach-Dziedzicach.

Sporządzenie niniejszej instrukcji stanowi wymóg § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).

2. Podstawa opracowania

Podstawę merytoryczną opracowania stanowią:

- 1). Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 57, poz.353 z 2010r.)
- 2). Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r.o Państwowej Straży Pożarnej t.j.(Dz. U. Nr 12, poz.68 z 2009 r.).
- 3). Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. nr 75, poz. 690 z późn. zm.).
- 4). Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz.719).
- 5). Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030 z 2009 r.).
- 6). Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 lipca 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 119, poz. 998 z 2009 r.).
- 7). Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz. U. Nr 75, poz.690, z późniejszymi zmianami).
- 8). PN-EN 671-1:1999 Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Hydranty wewnętrzne z węzłem półsftywnym.
- 8). PN-EN 671-3:2000 Stałe systemy gaśnicze – Instalacje hydrantowe wewnętrzne - Część 3: Konserwacja instalacji hydrantów wewnętrznych z węzłami półsftywnymi oraz z węzłami składanymi płasko.

- 9). PN-86/E-05003/01-03. Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Wymagania ogólne. Ochrona podstawowa. Ochrona obostrzona.
10). PN-EN 1838(U):2002 Oświetlenie awaryjne.
11). PN-92/N-01256/01. Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
12). PN-92/N-01256/02. Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
13). PN-N-01256-4:1997 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.
14).PN-01256-5:1998 Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.

3.Cel opracowania

Podstawowym celem „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” jest ustalenie wymagań przeciwpożarowych w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowym, które muszą być zachowane w zakładzie w związku z realizowanymi procesami, magazynowaniem, profilem i specyfiką działalności.

Celem opracowania jest określenie podstawowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego dla Przychodni Zdrowia przy ul. Sienkiewicza 8 w Czechowicach – Dziedzicach.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego określa:

- warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem,
- wyposażenie w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnicze oraz sposoby ich poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym,
- sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,
- sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane,
- warunki organizacyjne ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania,
- sposoby zapoznania użytkowników obiektów w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji,
- zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących stałymi użytkownikami obiektów,
- plany obiektu uwzględniające warunki przeciwpożarowe.

Uwagi i wskazania dotyczące stosowania Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego:

Do zapoznania się z instrukcją oraz ustaleniami w niej zawartymi bezwzględnie zobowiązani są wszyscy pracownicy obiektu.

Postanowienia instrukcji obowiązują również wszystkich pracowników firm obcych przebywających na terenie obiektu i wykonujących roboty remontowo - usługowe na jego rzecz. Obowiązek zapoznania tych osób z postanowieniami instrukcji należy do Kierownika Przychodni.

Niniejsza Instrukcja powinna być poddawana okresowej aktualizacji, **co najmniej raz na dwa lata**, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

4. Definicje, terminologia, informacje dodatkowe

1/.Pożar jest niekontrolowanym procesem palenia się, występującym w miejscu do tego nie przeznaczonym, rozprzestrzeniającym się w sposób niekontrolowany, powodującym zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi i zwierząt oraz straty materialne

Z pożarem związane są zawsze trzy podstawowe czynniki: **materiał palny**, **ciepło** (bodziec energetyczny, energia aktywacji) i **utleniacz** (najczęściej jest to tlen). Wzajemne zależności pomiędzy tymi czynnikami, określające przebieg procesu palenia, można przedstawić symbolami w postaci tzw. trójkąta pożaru, którego boki przedstawiają materiał palny, ciepło i utleniacz. Przedstawiony tutaj „trójkąt pożaru” stanowi podstawę do dalszych rozważań obejmujących przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru, a także zagadnienia związane ze środkami gaśniczymi.

2/. Materiały niebezpieczne pożarowo to materiały takie jak:

- gazy palne,
- ciecze palne o temperaturze zapłonu < 328,15 K (55 °C),
- materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
- materiały zapalające się samorzutnie w powietrzu,
- materiały wybuchowe i pirotechniczne,
- materiały podlegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
- materiały mające skłonności do samozapalenia.

3/. Strefa zagrożenia wybuchem to przestrzeń, w której może występować mieszanina wybuchowa substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym pomiędzy dolną i górną granicą wybuchowości.

4/. Zagrożenie wybuchem - możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego (iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapłonu) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia.

5/. Techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego to urządzenia, sprzęt, instalacje i rozwiązania budowlane zapobiegające powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów.

6/. Urządzenia przeciwpożarowe to urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane samoczynnie lub ręcznie) służące do zapobiegania powstawaniu, wykrywania, zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, a w szczególności:

- stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające,
- urządzenia inertyzujące,
- urządzenia wchodzące w skład systemu sygnalizacji pożarowej i dźwiękowego systemu ostrzegawczego, w tym urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych,
- instalacje oświetlenia ewakuacyjnego,
- hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, hydranty zewnętrzne, pompy w pompowniach przeciwpożarowych,
- przeciwpożarowe klapy odcinające oraz urządzenia oddymiające,
- urządzenia zapobiegające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki,
- kurtyny dymowe oraz drzwi, bramy przeciwpożarowe i ich zamknięcia przeciwpożarowe, jeżeli są wyposażone w systemy sterowania,
- przeciwpożarowe wyłączniki prądu oraz dźwigi dla ekip ratowniczych.

7/. **Strefa pożarowa** – strefę pożarową stanowi budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia pożarowego, bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków. Strefa pożarowa to przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni.

8/. **Kategoria zagrożenia ludzi** – budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, określane jako ZL, zalicza się do jednej lub do więcej niż jednej spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi:

- ZL I – zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nie przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
- ZL II – przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
- ZL III – użyteczności publicznej, nie zakwalifikowane do ZL I i II (budynki biurowe, szkoły itp.),
- ZL IV – mieszkalne,
- ZL V – zamieszkania zbiorowego nie będące ZL I i II (np. hotele).

9/. **Klasa odporności pożarowej budynku.** W przepisach techniczno – budowlanych ustanowiono pięć klas odporności pożarowej budynków, w kolejności od najwyższej do najniższej, oznaczonych literami „A”, „B”, „C”, „D” i „E”. Klasa odporności pożarowej budynku uzależniona jest od jego klasyfikacji związanej z przeznaczeniem i sposobem użytkowania, a także wysokością. Dla każdej klasy odporności pożarowej budynku przypisane zostały klasy odporności ogniowej poszczególnych elementów konstrukcyjnych takich jak: główna konstrukcja nośna, konstrukcja dachu, strop, ściana zewnętrzna, ściany wewnętrzne i przykrycie dachu. Odporność ogniowa elementów wyrażana jest w minutach i określa wytrzymałość danego elementu w warunkach pożaru. Przy określaniu odporności ogniowej podaje się również inne wymagania, takie jak:

- nośność ogniowa (w minutach) – „R”, określona zgodnie z PN dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,
- szczelność ogniowa (w minutach) – „E”, określona j.w.
- izolacyjność ogniowa (w minutach) – „I” określona j.w.

10/. **Podział budynków ze względu na wysokość.**

W celu określenia wymagań technicznych i użytkowych budynki są podzielone pod względem wysokości na:

- **niskie (N)** - do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie,
- **średniowysokie (SW)** - ponad 12 m do 25 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 4 do 9 kondygnacji nadziemnych włącznie,
- **wysokie (W)** - ponad 25 m do 55 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 9 do 18 kondygnacji nadziemnych włącznie,
- **wysokościowe (WW)** - powyżej 55 m nad poziomem terenu.

**II. WARUNKI OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ WYNIKAJĄCE
Z PRZEZNACZENIA OBIEKTU, SPOSOBU UŻYTKOWANIA, PROWADZONEGO
PROCESU TECHNOLOGICZNEGO, MAGAZYNOWANIA (SKŁADOWANIA)
I WARUNKÓW TECHNICZNYCH OBIEKTU, W TYM ZAGROŻENIA WYBUCHEM**

2.1. Lokalizacja. Odległość od obiektów sąsiadujących ze względu na ochronę przeciwpożarową

Przychodnia Zdrowia Niepublicznego Zakładu Ochrony Zdrowia zlokalizowana jest przy ul. Sienkiewicza 8 w Czechowicach-Dziedzicach. Budynek jest w kształcie litery „L”, podpiwniczony, 3 kondygnacyjny z suterenami i poddaszem częściowo użytkowym. Usytuowanie budynku w terenie jest zgodne z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe.

2.2. Dane obiektu: powierzchnia, wysokość, liczba kondygnacji

Budynek posiada następujące parametry:

✓ Powierzchnia wewnętrzna - 2.873,81m²

W tym:

- Piwnica – 522,83 m²
- Parter – 596,22 m²
- I Piętro – 585,73 m²
- II Piętro – 568,28 m²
- Poddasze – 600,75 m²

✓ Wysokość budynku - ok. 12,0m do stropu użytkowego ostatniej kondygnacji (N)

✓ Liczba kondygnacji nadziemnych - 3; podziemnych - 1

2.3. Charakterystyka zagrożeń pożarowych obiektu wynikających ze stosowanych, przerabianych i składowanych materiałów i surowców

Na terenie Przychodni Zdrowia nie przewiduje się używania i składowania materiałów pożarowo niebezpiecznych w rozumieniu § 2, ust. 1, pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719) [definicja materiału niebezpiecznego pożarowo podana na wstępie instrukcji].

Zagrożenie pożarowe na terenie Przychodni Zdrowia związane jest przede wszystkim z:

- stanem technicznym instalacji i urządzeń,
- przestrzeganiem obowiązujących zasad w zakresie eksploatacji urządzeń i prowadzenia prac konserwacyjnych, remontowych i modernizacyjnych,
- przestrzeganiem ogólnych zasad bezpieczeństwa pożarowego,
- właściwością stosowanych środków i materiałów.

Poważnym zagrożeniem pożarowym mogą być również niewłaściwie przygotowane i prowadzone prace konserwacyjno - remontowe. W myśl przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75,poz.690 z 2002 r. z póź. zm.) – prace remontowe budowlane, szczególnie w strefach zagrożonych pożarem, należy prowadzić w sposób

uniemożliwiający powstanie pożaru, przestrzegając określonych procedur dla prac pożarowo niebezpiecznych przedstawionych w dalszej części niniejszej instrukcji.

Charakterystyczne dla budynków wielko kubaturowych błyskawiczne przemieszczanie się dymów i gazów pożarowych, przy jednoczesnym wydłużeniu dróg ewakuacji prowadzących do bezpiecznego obszaru, może stwarzać szereg przeszkód dla działań zmierzających do zapewnienia odpowiedniego stopnia ochrony ludziom przebywającym w obiektach tego typu. Analizując przyczyny i przebieg dotychczasowych pożarów zaistniałych w budynkach przemysłowych w kraju i na świecie, należy stwierdzić, że przyczyną większości ofiar śmiertelnych w nich notowanych, były zatrucia toksycznymi gazami wydzielającymi się podczas pożaru z palących się stosowanych - przetwarzanych w zakładach surowców i materiałów.

Każde urządzenie i osprzęt związany z realizowaną technologią powinno posiadać stosowną aprobatę techniczną dającą gwarancję bezpieczeństwa jego pracy. Jest to jednocześnie spełnienie obowiązku w zakresie ochrony przeciwpożarowej jaki ciąży na wytwórcy. Wytwórca do swojego wyrobu dostarcza dokumentację techniczno-ruchową, która dla użytkownika stanowi podstawę czynności eksploatacyjno-konserwacyjnych (np. badania i rewizje UDT) i remontowych. Dotrzymując warunków określonych w DTR użytkownik realizuje obowiązek spełnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej wynikający z ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 57, poz.353 z 2010r.).

Szczegółowe opisy zawierające charakterystyki stosowanych w zakładzie: procesów technologicznych, maszyn, urządzeń, osprzętu, itp., ich parametry, sposoby eksploatacji, konserwacji i obsługi, zawarte zostały w dokumentacjach techniczno – ruchowych (DTR) oraz instrukcjach stanowiskowych. Przestrzeganie zawartych w ww. dokumentach postanowień, dotyczących w szczególności zasad eksploatacyjnych, obsługi, konserwacji, itp. należy do podstawowych zadań kadry kierowniczej i pracowników.

2.4. Ocena zagrożenia wybuchem

Zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi pod pojęciem *zagrożenia wybuchem* rozumie się możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon (iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapalności) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia. W budynku nie występują pomieszczenia zagrożone wybuchem.

2.5. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego

Gęstość obciążenia ogniowego - energia cieplna, wyrażona w megadżulach (MJ), która może powstać przy spalaniu materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku materiałów stałych, przypadająca na jednostkę powierzchni tego obiektu wyrażoną w metrach kwadratowych.

Metoda obliczania gęstości obciążenia ogniowego

Gęstość obciążenia ogniowego Q_d w megadżulach na metr kwadratowy należy obliczać według wzoru:

$$Q_d = \frac{\sum_{i=1}^{i=n} (Q_{d,i} \cdot G_i)}{F}$$

w którym:

n - liczba rodzajów materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku.

G_i - masa poszczególnych materiałów, w kilogramach.

F - powierzchnia rzutu poziomego pomieszczenia, strefy pożarowej lub składowiska, w metrach kwadratowych,

Q_{ci} - ciepło spalania poszczególnych materiałów, w megadżulach na kilogram (wartości liczbowe ciepła spalania niektórych materiałów przedstawia załącznik PN-B-028852).

Przy obliczaniu gęstości obciążenia ogniowego należy uwzględnić materiały palne składowane, wytwarzane, przerabiane lub transportowane w sposób ciągły, znajdujące się w danym pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku.

Gęstość obciążenia ogniowego powinna być obliczana przy założeniu, że wszystkie materiały znajdujące się w danym pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku są równomiernie rozmieszczone na powierzchni rzutu pomieszczenia, strefy pożarowej lub składowiska.

W przypadku, gdy strefa pożarowa składa się z wielu pomieszczeń gęstość obciążenia ogniowego strefy pożarowej oblicza się według wzoru:

$$Q_d = \frac{\sum_{i=1}^{n} (Q_{ci} \cdot F_i)}{\sum_{i=1}^{n} F_i}$$

w którym: Q_{ci} - gęstość obciążenia ogniowego poszczególnych pomieszczeń, w megadżulach na metr kwadratowy,

F_i - powierzchnia poszczególnych pomieszczeń strefy pożarowej, w metrach kwadratowych.

Przy obliczaniu gęstości obciążenia ogniowego nie należy uwzględniać następujących materiałów:

- zanurzonych w wodzie i roztworach wodnych,
- o zawartości wody ponad 60 %.

Przy obliczaniu gęstości obciążenia ogniowego uwzględnia się tylko 10 % masy rzeczywistej materiałów palnych o następującej postaci lub o następującym sposobie składowania:

- papier w rolach o średnicy co najmniej 0,5 m i długości co najmniej 1 m,
- papier w belach o wymiarach co najmniej 0,20 m x 1 m x 1 m,
- drewno okrągłe o średnicy co najmniej 0,2 m,
- płyty drewnopochodne, ułożone w stosy ściśle, bez przekładek, o wymiarach stosów 1 m x 1 m x 1 m.

Właściwości stosowanych środków i materiałów. Wyliczenia gęstości obciążenia ogniowego wg wyliczeń projektu budowlanego.

- A. Gęstość obciążenia ogniowego dla budynków administracyjno-socjalnych <500 MJ/m²,
- B. Gęstość obciążenia ogniowego dla pomieszczeń technicznych <500 MJ/m²,
- C. Gęstość obciążenia ogniowego dla pomieszczeń magazynowych < 500 MJ/m².

2.6. Klasyfikacja pożarowa obiektu

Budynek Przychodni Zdrowia zaliczono do kategorii zagrożenia ludzi ZL III .

2.7. Charakterystyka pożarowa elementów budowlanych

Budynek Przychodni Zdrowia jest wykonany w konstrukcji murywanej spełniającej wymagania dla klasy co najmniej „C” odporności pożarowej, z elementów nierozprzestrzeniających ognia (NRO) – warunek spełniony.

2.8. Podział obiektu na strefy pożarowe

Dopuszczalna wielkości strefy pożarowej dla budynku wynosi 8.000m² - strefa nie jest przekroczona.

2.9. Techniczne warunki ewakuacji

Obiekt Przychodni zaprojektowano i wykonano w taki sposób, aby w żadnym przypadku nie nastąpiło przekroczenie dopuszczalnej długości przejść i dojeżdż ewakuacyjnych. Ilość, szerokość i kierunek otwierania drzwi wyjść ewakuacyjnych zgodne są z obowiązującymi przepisami.

W budynku Przychodni zapewniono:

- 2 wyjścia prowadzące z budynku dwoma klatkami schodowymi bezpośrednio na zewnątrz poprzez drzwi skrzydłowe,
- układ korytarzowy z 2 klatkami schodowymi.

Drogi, kierunki i wyjścia ewakuacyjne oznakowano fotoluminescencyjnymi znakami bezpieczeństwa. Zaprojektowano i wyposażono obiekt w oświetlenie awaryjne - ewakuacyjne. Założono natężenie oświetlenia ewakuacyjnego co najmniej 1,0 Lx, czas załączania do 5 s, czas działania 60 min. Zastosowano punkty oświetlenia awaryjnego – ewakuacyjnego, z własnymi modułami zasilającymi, przewidzianymi na awaryjny czas pracy co najmniej 1 godzinę.

2.9.1. Poziome i pionowe drogi ewakuacji

Układy komunikacji ogólnej, służące ewakuacji w obiektach zakładu, opierają się na:

- układach korytarzowych w części ZL,
- 2 klatkach schodowych, wydzielonych pożarowo ścianami

2.9.2. Wymagane parametry dla dróg i wyjść ewakuacyjnych w obiektach zakładu

Z części zaliczanych do kategorii zagrożenia ludzi ZL - układy komunikacyjne charakteryzują się następującymi parametrami:

- dopuszczalna długość przejścia ewakuacyjnego - 40 m – nie przekroczona,
- długość dojścia ewakuacyjnego nie przekracza: 60 m (z II piętra budynku Przychodni występują dwa kierunki dojścia - ewakuacja osób możliwa w dwóch kierunkach, prowadzących do wewnętrznych klatek schodowych),
- obudowa poziomych dróg ewakuacji – spełnia wymaganą klasę odporności ogniowej nie mniej niż EI 30,
- szerokość biegów klatki schodowej - minimum 1,2 m, a spocznika 1,5 m,
- boczna klatka schodowa o schodach zabiegowych nie spełnia warunków do bezpiecznej ewakuacji,
- szerokość korytarza - minimum 1,4 m – warunek nie jest spełniony dla korytarzy przy bocznej klatce schodowej,
- ilości i szerokość wyjść ewakuacyjnych – co najmniej 0,9m, natomiast drzwi wyjściowe z klatki schodowej powinny posiadać szerokość co najmniej 1,2m – warunek nie jest spełniony dla bocznej klatki schodowej oraz dla drzwi z głównej klatki schodowej ,
- kierunek otwarcia drzwi ewakuacyjnych zewnętrznych powinny się otwierać na zewnątrz budynku – warunek nie spełniony dla głównej klatki schodowej.

2.9.3. Oświetlenie awaryjne

Celem poprawy warunków ewakuacji należy zastosować oświetlenie ewakuacyjne wzdłuż głównych traktów komunikacyjnych w budynku (korytarze i klatki schodowe).

Oświetlenie ewakuacyjne wykonać z uwzględnieniem następujących wymagań:

- załącza się samoczynnie po zaniku napięcia podstawowego, w czasie nie dłuższym niż 5 sekundy,
- natężenie oświetlenia ewakuacyjnego, mierzone na poziomie posadzki w osi drogi ewakuacyjnej, wynosi nie mniej niż 1 luks,
- punkty oświetlenia awaryjnego – ewakuacyjnego, zasilane są z własnych modułów (akumulatorów) zabezpieczających pracę oświetlenia ewakuacyjnego przez co najmniej 1 godzinę.

2.10. Instalacje techniczne użytkowe

Obiekty wyposażono w następujące instalacje techniczne użytkowe:

Instalacja wentylacyjna

Wentylacja naturalna grawitacyjna.

Instalacja elektroenergetyczna

Instalacje wewnętrzne o napięciu 230/400V z zabezpieczeniami różnicowoprądowymi.

Funkcję przeciwpożarowych wyłącznika prądu spełnia odpowiednio oznakowany wyłącznik zabudowany w hollu wejściowym do obiektu.

Instalacja wodno-kanalizacyjna

Dla potrzeb socjalno - bytowych - brak hydrantów wewnętrznych.

Instalacja ogrzewcza

Ogrzewanie centralne wodne zasilane z własnej kotłowni gazowej usytuowanej w piwnicy.

Instalacja odgromowa

Instalacja odgromowa na obiekcie w wykonaniu podstawowym.

2.11. Dobór urządzeń przeciwpożarowych w obiekcie

Obiekt nie posiada wewnętrznej instalacji hydrantowej – taka instalacja jest wymagana gdyż powierzchnia przekracza 1000m².

2.11.1 Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa

Budynek powinien być wyposażony w hydranty DN 25 z węzami półsztywnym o długości odcinka węża 30m, w ilości 2 szt. na kondygnacji – zalecane jest wykonanie takiej instalacji.

Zapewnić należy jednoczesność poboru wody z dwóch hydrantów. Rozmieszczenie hydrantów zapewniać powinno pełne pokrycie swym zasięgiem całej powierzchni pomieszczeń chronionych.

2.11.2. System stałych urządzeń gaśniczych

Budynek nie posiada ochrony stałymi urządzeniami gaśniczymi wodnymi, gazowymi itp. – nie są wymagane.

2.11.3. System sygnalizacji pożaru

Obiekt Przychodni nie posiada ochrony instalacją sygnalizacji pożaru – nie jest wymagana.

2.11.4. Urządzenia oddymiające

Obiekt niski (N) nie wymaga stosowania oddymiania klatek schodowych.

2.11.5. Inne urządzenia przeciwpożarowe

Biorąc pod uwagę przeznaczenie i funkcję obiektu oraz ich parametry techniczne, ze względu na brak obligatoryjnego obowiązku wynikającego z przepisów, obiektu nie wyposażano w urządzenia przeciwpożarowe takie, jak: klapy oddymiające, czy dźwiękowy system ostrzegawczy.

2.11.6. Wyposażenie w gaśnice

Obiekt winien być wyposażony w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich.

Rodzaj gaśnic dobiera się w zależności od rodzaju pożarów, jakie mogą wystąpić w obiekcie. Zależy to jest od charakteru zagrożenia tj. do gaszenia pożaru danej grupy (A, B, C, D, F) stosować należy odpowiedni środek gaśniczy.

Grupy pożarów to:

A - materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli;

B - cieczy palnych i materiałów stałych topiących się;

C - gazów palnych;

D - metali - sód, potas, magnez;

F - tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.

Biorąc pod uwagę ilość i rodzaj występujących w budynku materiałów palnych, instalacji i urządzeń technicznych, należy się liczyć z pożarami grupy: A, B i C.

Požary wymienionych grup znamionować może indeks „E” oznaczający pożary instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem oraz pożary ww. grup w obrębie tych urządzeń.

Tabliczka znamionowa (etykieta) gaśnicy ma wpisane symbole literowe oznaczające grupy pożarów jakie możemy gasić przy użyciu danej gaśnicy.

Zgodnie z § 28 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 107, poz. 719), co najmniej jedna jednostka masy środka gaśniczego **2 kg (lub 3 dm³)** zawartego w gaśnicach powinna przypadać:

➤ w budynku Przychodni na każde 100 m² powierzchni,

Przy rozmieszczaniu gaśnic w obiekcie należy kierować się następującymi zasadami:

a) sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach do budynku i poszczególnych pomieszczeń, na klatkach schodowych, przejściach i korytarzach,

b) sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła,

c) w obiektach wielokondygnacyjnych - gaśnice należy umieszczać na każdej kondygnacji,

d) odległość z każdego miejsca w obiekcie do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m,

- e) do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
f) oznakowanie miejsc usytuowania gaśnic winno być zgodne z PN-N-01256/01:1992 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.

Biorąc powyższe zasady pod uwagę oraz specyfikę obiektu - wyposażono w gaśnice proszkowe GP ABC 4/ lub 6 kg – obiekt wymaga doposażenia w normatywną ilość gaśnic.

Miejsca lokalizacji gaśnic powinny być trwale oznakowane znakami zgodnymi z PN, dotyczącymi znaków bezpieczeństwa.

Objaśnienia:

GP – 4/ABC – gaśnica proszkowa o masie środka gaśniczego 4 kg, przeznaczona do gaszenia pożarów grupy A, B, C.

2.12. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru

Wymagana ilość wody do zewnętrznego gaszenia pożaru dla obiektów zakładu wynosi 20 dm³/s. Wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru zapewnia zakładowa sieć wodociągowa przeciwpożarowa – obwodowa DN 110 z zabudowanymi 2 hydrantami nadziemnymi Ø 80, zasilanymi z sieci przeciwpożarowej. Hydranty zlokalizowane w przepisowej odległości od budynku (5 m do 75 m) wokół obiektów.

2.13. Drogi pożarowe

Dojazd do budynku jest zapewniony od ulicy Sienkiewicza i Żwirki i Wigury.

III. OKREŚLENIE WYPOSAŻENIA W WYMAGANE URZĄDZENIA PRZECIWOŻAROWE I GASNICE ORAZ SPOSOBY PODDAWANIA ICH PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM

3.1. Zasady konserwacji instalacji i urządzeń technicznych

Instalacje i urządzenia techniczne, będące na wyposażeniu obiektów, odpowiadają pod względem bezpieczeństwa pożarowego i warunków technicznych wymaganiom Polskich Norm oraz przepisów szczególnych.

Przez instalacje i urządzenia techniczne rozumie się następujące instalacje oraz urządzenia:

- 1) grzewcze,
- 2) wentylacyjne,
- 3) klimatyzacyjne,
- 4) elektroenergetyczne i odgromowe,
- 5) wodociągowe i kanalizacyjne,
- 6) technologiczne,

Przy doborze instalacji i urządzeń uwzględniono funkcje i przeznaczenie obiektu oraz wynikające stąd czynniki zagrożenia.

Instalacje i urządzenia techniczne powinno się użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji.

Stwierdzone uszkodzenia i awarie instalacji wewnętrznych, a szczególnie elektrycznej, należy natychmiastowo zgłaszać Kierownikowi Przychodni i niezwłocznie usuwać.

3.1.1. Instalacja elektryczna

Istotny wpływ na bezpieczeństwo pożarowe podczas eksploatacji budynku wywierają mogą zamontowane w nim instalacje elektroenergetyczne. Ich stan techniczny nie powinien przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia.

Instalację elektryczną należy poddawać okresowym przeglądom i badaniom, co najmniej raz na 5 lat, m.in. w zakresie:

- skuteczności zastosowanych środków ochrony przeciwporażeniowej,
- rezystancji izolacji przewodów roboczych.

Wszelkie prace w zakresie instalacji mogą być wykonywane tylko przez osoby posiadające wymagane uprawnienia. Prowadzone konserwacje powinny być wpisywane do książki obiektu budowlanego. Nadzór nad stanem technicznym przeciwpożarowego wyłącznika prądu winna sprawować osoba posiadająca wymagane kwalifikacje w zakresie eksploatacji i napraw instalacji i urządzeń elektrycznych.

Kontrole i konserwacje przeciwpożarowego wyłącznika prądu prowadzić należy minimum raz w roku.

Eksploatacja instalacji i urządzeń, których stan techniczny może przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia się ognia, jest zabroniona.

Okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznej sprawności, poddawane winny być instalacje narażone na szkodliwe i niszczące działanie czynników występujących podczas użytkowania obiektu.

Okresowej kontroli, co najmniej **raz na 5 lat**, poddawane winny być instalacje elektryczne i piorunochronna w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażenia, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i urządzeń.

3.1.2. Instalacja odgromowa

W czasie eksploatacji budynku instalacja podlega okresowym badaniom technicznym. **Pełne okresowe badania techniczne instalacji piorunochronnej należy prowadzić co najmniej raz na 5 lat**, swoim zakresem powinny one obejmować m.in.:

- oględziny części nadziemnej,
- sprawdzenie ciągłości połączeń części nadziemnej,
- pomiar rezystancji uziemienia.

Niepełne badania techniczne instalacji piorunochronnej należy prowadzić **co najmniej raz w roku** w porze wiosennej oraz w przypadkach, gdy zachodzi możliwość uszkodzenia instalacji odgromowej, na przykład po remoncie, zmianie elementów pokrycia dachu lub elewacji, bardzo silnych wiatrach, uderzeniach pioruna, itp. Badania te polegają na sprawdzeniu czy instalacja nadaje się do dalszej eksploatacji na podstawie oględzin części nadziemnej.

Badania stanu technicznego instalacji powinny przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru lub usług w zakresie napraw lub konserwacji urządzeń piorunochronnych.

3.1.3. Przewody kominowe (dymowe, wentylacyjne)

Zanieczyszczenia z przewodów wentylacyjnych należy usuwać **co najmniej raz w roku**, jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowania.

3.1.4. Urządzenia technologiczne

Wszystkie maszyny, instalacje i urządzenia technologiczne działające w zakładzie winny być eksploatowane oraz poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami wskazanymi przez producenta, DTR (dokumentacją techniczno – ruchową) i instrukcjami stanowiskowymi.

W zakładzie przyjęto następujące zasady dotyczące odpowiedzialności za stan techniczno - eksploatacyjny instalacji i urządzeń technicznych:

- za stan techniczno eksploatacyjny, wszystkich instalacji i urządzeń technicznych związanych z budynkami odpowiada Kierownik Przychodni,
- zadania związane z utrzymaniem instalacji w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, Kierownik Przychodni realizuje poprzez własne służby techniczne oraz specjalistyczne firmy, którym zleca wymagany zakres prac.

3.2. Zasady konserwacji urządzeń i instalacji przeciwpożarowych

3.2.1. Postanowienia ogólne

Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania.

Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach, dotyczącymi urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w stosownej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, o których mowa wyżej, powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Stan obiektu, spełniający wymagania ochrony przeciwpożarowej oraz sprzęt, urządzenia pożarnicze, ratownicze i gaśnicze, zapewniające skuteczną ochronę przeciwpożarową, co potwierdzone zostaje w trakcie przekazywania obiektu do eksploatacji, powinno być utrzymywane na nie zmienionym poziomie, podczas jego eksploatacji.

Najogólniej realizowane jest to poprzez utrzymywanie i użytkowanie instalacji oraz urządzeń w sposób zgodny z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności poprzez poddawanie ich okresowym przeglądom i konserwacji.

Poniżej przedstawiono przykłady sposobu dokumentowania czynności związanych z nadzorem nad stanem technicznym instalacji przeciwpożarowych oraz innych mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe obiektu.

3.2.2. Zakres konserwacji urządzeń i instalacji przeciwpożarowych

A) *Przeciwpożarowy wyłącznik prądu*

1) *Wykaz dokumentów, jakie winny być w na stanie Przychodni*

- projekt instalacji elektrycznej zawierający rozwiązania dotyczące sposobu wyłączania dopływu prądu do budynku przy pomocy przeciwpożarowego wyłącznika prądu,
- protokoły badań i prób działania wyłącznika,
- plan, na którym zaznaczono miejsce usytuowania przeciwpożarowego wyłącznika prądu.

2) *Okresowe czynności kontrolne i konserwacja min. raz w roku*

Nadzór nad stanem technicznym przeciwpożarowego wyłącznika prądu winna sprawować osoba posiadająca wymagane kwalifikacje w zakresie eksploatacji i napraw instalacji i urządzeń elektrycznych. Kontrole i konserwacje prowadzi się minimum raz w roku.

Miejsca lokalizacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu należy oznakować znakiem:

B) *Oświetlenie awaryjne (ewakuacyjne)*

1) Wykaz dokumentów jakie powinny być na stanie Przychodni :

- projekt techniczny instalacji oświetlenia ewakuacyjnego,
- protokoły odbiorów,
- świadectwa dopuszczenia (aprobaty techniczne, certyfikaty zgodności).

2) Dokumenty jakie winny posiadać służby techniczne :

- plan rozmieszczenia opraw oświetlenia awaryjnego,
- opis funkcjonowania instalacji,

3) Okresowe czynności kontrolne i konserwacja – zgodnie z wskazaniami producenta, nie rzadziej niż raz w roku

Zakres okresowych przeglądów i konserwacji modułów oświetlenia ewakuacyjnego powinien być zgodny z zaleceniami i instrukcją obsługi producenta opraw i systemów oświetlenia awaryjnego.

Oprawy oświetlenia ewakuacyjnego samodzielnie kontrolują napięcie zasilające i przełączają się w tryb pracy awaryjnej natychmiast po zaniku napięcia zasilania. Dzięki temu prawdopodobieństwo sprawności oświetlenia awaryjnego równomiernie rozkłada się na wszystkie oprawy, co gwarantuje prawidłowe działanie większości tych opraw po zaniku napięcia zasilania. Dioda przy oprawie wskazuje podłączenie napięcia i ładowanie baterii.

Regularnie należy zwracać uwagę czy instalacja oświetlenia ewakuacyjnego nie posiada widocznych uszkodzeń.

C) Drzwi przeciwpożarowe

Aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie drzwi przeciwpożarowych, należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji, zgodnie z zaleceniami ich producenta, co najmniej raz w roku. Drzwi oddzielenia przeciwpożarowego powinny być oznakowane poniższym znakiem.

D) Hydranty zewnętrzne

Hydranty zewnętrzne przeciwpożarowe należy co najmniej **raz w roku** poddawać przeglądom technicznym i konserwacji. W czasie przeglądu sprawdzić należy między innymi kompletność hydrantów, ich stan techniczny, prawidłowość oznaczenia lokalizacji hydrantów i zasuw odcinających. *Przegląd powinien obejmować także pomiar parametrów: wydajności i ciśnienia.*

Hydranty zewnętrzne DN 80, powinny posiadać następujące (minimalne) parametry użytkowe:

- wydajność 10 dm³/s,
- przy ciśnieniu dynamicznym 0,2MPa.

Hydranty zewnętrzne należy oznakować powyższym znakiem

E) Hydranty wewnętrzne.

Zasady eksploatacji tego rodzaju urządzeń przeciwpożarowych reguluje PN-EN-671-3 *HYDRANTY WEWNĘTRZNE.*

Hydranty wewnętrzne przeciwpożarowe należy co najmniej **raz w roku** poddawać przeglądom technicznym i konserwacji. *Przegląd powinien obejmować także pomiar parametrów: wydajności i ciśnienia*

Hydranty 25 z węzłem półsztywnym/płasko składany, powinny posiadać następujące (minimalne) parametry użytkowe:

- wydajność 1,0 dm³/s,
- przy ciśnieniu dynamicznym 0,2MPa.

Co 5 lat wszystkie węże powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji zgodnie z EN 671-1 i/lub EN 671-2.

Dokumentowanie przeglądów i konserwacji.

Hydranty wewnętrzne należy oznakować powyższym znakiem.

F) Kontrola i konserwacja gaśnic.

Sprzęt gaśniczy powinien być poddawany przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zaleceniami producenta, **nie rzadziej jednak niż raz w roku.**

Miejsca wyznaczone na sprzęt należy oznakować znakiem:

Informacje dotyczące przeprowadzonego przeglądu technicznego i konserwacji przez uprawnione osoby, powinny być umieszczone na etykiecie, która nie powinna zakrywać żadnych napisów producenta i powinna być rozpoznawalna.

G. System oddymiania

Kłapy oddymiające uruchamiane automatycznie za pomocą czujki dymu i ręcznie za pomocą przycisku oddymiania. Miejsca lokalizacji przycisków oddymiania należy oznakować znakiem:

Badania i przeglądy techniczne elementów urządzeń instalacji oddymiania klatki schodowej powinny się odbywać w zakresie i terminach określonych przez producenta w Dokumentacji Techniczno-Ruchowej lub instrukcjach eksploatacyjnych urządzeń, jednak **nie rzadziej niż raz w roku.**

H. Instalacja sygnalizacji pożarowej

System zapewnia pełną ochronę budynków za pomocą czujek dymu i przycisków ROP.

Ręczne ostrzegacze pożaru ROP należy oznakować znakiem:

Przeglądy sprawdzające i czynności konserwacyjne systemu powinny być wykonywane zgodnie z DTR urządzenia jednak **nie rzadziej niż raz na rok.**

Wymienione czynności związane z przeglądami i konserwacją instalacji i urządzeń przeciwpożarowych należy rejestrować w stosownej książce kontroli obiektu budowlanego.

IV. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA

4.1. Postanowienia ogólne

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity w Dz. U. Nr 57, poz. 353 z 2010r.).

Art. 9 „Kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz centrum powiadamiania ratunkowego lub jednostkę ochrony przeciwpożarowej bądź Policję lub wójta albo sołtysa”.

Art. 4 ust. 1 „Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany:

- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.”

- § 4 ust. 2 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719).

„Właściciele, zarządcy lub użytkownicy budynków oraz placów składowych i wiat, z wyjątkiem budynków mieszkalnych jednorodzinnych, są zobowiązani do:

- umieszczenia w miejscach widocznych wykazu telefonów alarmowych oraz instrukcji postępowania na wypadek pożaru.”

4.2. Potencjalne źródła powstawania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania

4.2.1. Przyczyny powstawania pożarów

W oparciu o statystykę powstawania pożarów i innych miejscowych zagrożeń, uwzględniając normalne warunki eksploatacji obiektu do potencjalnych przyczyn powstawania pożaru zaliczyć należy:

- a) akty wandalizmu w tym umyślne podpalenia,
- b) nieostrożność pracowników, której najczęstszymi przejawami są:
  - nieprzestrzeganie zakazu palenia tytoniu i używania otwartego ognia w miejscach, gdzie obowiązuje zakaz,
  - rzucanie niedopałków na materiały palne lub obok nich, do kosza na śmieci, popielniczek wykonanych z materiałów palnych itp.,
  - pozostawianie włączonych do sieci odbiorników energii elektrycznej,
  - wykonywanie i użytkowanie prowizorycznych instalacji elektrycznych,
  - nieprawidłowy dobór i użytkowanie instalacji elektrycznych, a zwłaszcza odbiorników energii elektrycznej powodujących przeciążenia instalacji,
  - osłanianie punktów świetlnych (żarówek) materiałami palnymi,
  - nieprawidłowe stosowanie i używanie cieczy łatwo zapalnych (przelewanie, podgrzewanie, otwieranie pojemników przy otwartym ogniu, mycie i czyszczenie),
  - pozostawienie bez dozoru włączonych kucharek i czajników elektrycznych, maszyn, urządzeń technologicznych, itp.,
  - lekceważenie przepisów przeciwpożarowych dotyczących zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych.

- c) brak konserwacji, przeglądów i badań instalacji elektroenergetycznych,
- d) niewłaściwe stosowanie cieczy łatwo zapalnych przy pracach malarskich, remontowo konserwacyjnych i porządkowych,
- e) niewłaściwa eksploatacja urządzeń elektrycznych i technologicznych.

4.2.2. Przyczyny rozprzestrzeniania się pożaru

Skala zniszczeń i szkód spowodowanych pożarem związana jest z możliwością jego rozprzestrzeniania się.

O powyższym decyduje:

- ilość i rodzaj materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu (strefie pożarowej), w której nastąpiło zaprószenie ognia,
- czas swobodnego rozwoju pożaru, tj. okres od momentu powstania pożaru do jego zauważenia i podjęcia działań gaśniczych,
- brak stosownych oddzieleń pożarowych, uszkodzone niesprawne drzwi i bramy przeciwpożarowe,
- brak wyposażenia obiektu w odpowiednią ilość i rodzaj sprzętu gaśniczego,
- brak przeszkolenia załogi i znajomości zasad postępowania na wypadek pożaru,
- niesprawne środki łączności i alarmowania,
- nieefektywne działania ratowniczo - gaśnicze spowodowane między innymi:
  - utrudnionym dojazdem i dostępem do obiektu,
  - niedostatecznym zaopatrzeniem wodnym,
  - brakiem współdziałania pomiędzy dowodzącym jednostkami interwencyjnymi, a zarządzającym obiektem.

4.3. Zapobieganie możliwości powstawania pożaru

W obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, takich jak:

- 1) używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon występujących materiałów:
  - a) w strefie zagrożenia wybuchem,
  - b) w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
  - c) w miejscach występowania innych materiałów palnych, określonych przez właściciela lub zarządcę i oznakowanych zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa;
- 2) użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikającej z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia;
- 3) rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi,

- przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze;
- 4) składowanie poza budynkami, w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki, materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu;
  - 5) użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;
  - 6) przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wnętrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od: strefy zagrożenia wybuchem, urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100 °C),
  - 7) linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V;
  - 8) stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
  - 9) instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
  - 10) składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości;
  - 11) składowanie materiałów palnych na nieużytkowych poddaszach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach;
  - 12) zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie;
  - 13) lokalizowanie elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych;
  - 14) uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
    - a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
    - b) przeciwwybuchowych urządzeń odciążających,
    - c) źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
    - d) urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
    - e) wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych.
    - f) wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej.

4.4. Postępowanie i alarmowanie na wypadek powstania pożaru

- I. Każdy kto zauważył pożar lub inne zagrożenie lub uzyskał informację o pożarze (innym zagrożeniu) obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:
  - a) współpracowników, osoby znajdujące się w strefie zagrożenia,
  - b) Państwową Straż Pożarną - tel. 998 lub 112 lub 33/812-60-65

- c) Kierownika Przychodni, jego zastępcę,
- d) Ochronę obiektu – portiera, Tel. ....

Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:

- gdzie powstało zdarzenie - dokładny adres, nazwę obiektu,
- co się pali lub jakie jest inne zagrożenie,
- czy istnieje zagrożenie dla życia ludzi, czy są osoby ranne lub poszkodowane (jeżeli tak to ile osób i w jakim stanie),
- numer telefonu, z którego się dzwoni oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA: Odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że straż pożarna przyjęła zgłoszenie. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie zgłoszenia.

W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek lub awaria) alarmować:

- ✓ POGOTOWIE RATUNKOWE tel. 999 lub 112
- ✓ POLICJĘ tel. 997 lub 112
- ✓ POGOTOWIE ENERGETYCZNE tel. 991
- ✓ POGOTOWIE WOD-KAN. tel. 994
- ✓ POGOTOWIE GAZOWE tel. 992

II. Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy, w miarę możliwości, przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy sprzętu gaśniczego. Jeżeli źródło ognia zostało zlokalizowane i ma niewielkie rozmiary, należy podjąć próbę zlikwidowania go przy pomocy gaśnic.

III. W przypadku, gdy ogień obejmuje większą powierzchnię albo całe pomieszczenie, próba gaszenia nie przynosi rezultatów, pożar rozprzestrzenia się lub też źródło ognia nie jest ustalone a w budynku rozprzestrzenia się dym, bezzwłocznie po alarmowaniu należy opuścić obiekt korzystając z dostępnych dróg ewakuacyjnych. Po opuszczeniu budynku należy grupować się na zewnątrz (*jako miejsce zbiórki dla ewakuowanych wyznacza się parking wewnętrzny*).

IV. Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczej powinna pamiętać, że:

- w pierwszej kolejności ratuje się zagrożone życie ludzkie,
- należy przeciwdziałać panice wśród osób przebywających w obiekcie, wzywając do zachowania spokoju i informując o drogach ewakuacji oraz roztaczać opiekę nad potrzebującymi pomocy,
- wchodząc do pomieszczeń i stref zadymionych należy przyjmować pozycję pochyloną (jak najbliższej podłogi) oraz zabezpieczyć drogi oddechowe dostępnymi środkami (np. wilgotną chustką),
- należy wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń i stref objętych pożarem; nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem,
- należy usuwać z zasięgu ognia wszelkie materiały palne,
- nie należy otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi i okien w pomieszczeniach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
- jednym z najważniejszych warunków jest zachowanie spokoju.

V. W przypadku ogłoszenia alarmu i zarządzenia ewakuacji, każdy z pracowników w obiekcie powinien:

- zachować spokój, nie wywoływać paniki,
- podporządkować się poleceniom kierującego akcją ratowniczą,
- opuścić budynek dostępnymi drogami ewakuacji, zgodnie z oznakowanymi szlakami komunikacyjnymi,
- udzielić pomocy innym, potrzebującym osobom.

Wszyscy pracownicy obiektu, z chwilą przybycia jednostki Państwowej Straży Pożarnej, zobowiązani są do podporządkowania się dowódcy tej jednostki.

UWAGA : Aby zapoznać pracowników z zasadami zachowania się w przypadku powstania pożaru - w obiekcie należy umieścić wyciąg z Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, nazywany „INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU”. Instrukcje te powinny być umieszczane w miejscach ogólnodostępnych i widocznych.

4.5. Alarmowanie użytkowników budynku

Do alarmowania pożarowego przewidziano wewnętrzną łączność telefoniczną oraz przekaz informacji osobisty - głosowy.

4.6. Zasady postępowania pracowników do czasu przybycia jednostek ratowniczych

4.6.1. Zasady ogólne

Każdy z pracowników, z chwilą zauważenia pożaru, zobowiązany jest:

- alarmować o pożarze zgodnie z opisanymi wcześniej zasadami,
- samorzutnie przystąpić do działań ratowniczych,
- podporządkować się kierującemu akcją i wykonywać powierzone zadania.

Wszystkich pracowników, niezależnie od zajmowanego stanowiska, obowiązuje wykonywanie poleceń osoby kierującej akcją oraz udział w likwidacji źródła ognia środkami znajdującymi się na wyposażeniu obiektu, stosownie do otrzymanego polecenia.

Pracownikom nie wolno oddalać się od miejsca objętego pożarem bez zezwolenia osoby kierującej akcją ratowniczo-gaśniczą oraz przełożonego, jeżeli pozostanie w miejscu nie zagraża ich życiu i zdrowiu.

W czasie akcji ratowniczo - gaśniczej należy zachować dyscyplinę i porządek.

Ustala się, że kierującym działaniami ratowniczymi do czasu przybycia jednostek straży pożarnej jest najwyższy funkcyjny pracownik, będący w tym czasie na miejscu zdarzenia (Kierownik , pracownicy przeszkoleni i wyznaczeni do gaszenia pożaru i ewakuacji).

4.6.2. Zadania pracowników

W przypadku powstania pożaru lub otrzymania wiadomości o nim pracownicy wykonują między innymi następujące czynności:

- a. osoby znajdujące się najbliżej miejsca zdarzenia ustalają w miarę możliwości miejsce pożaru, ewentualne drogi jego rozprzestrzeniania,
- b. alarmują współpracowników znajdujących się w pobliżu miejsca powstania pożaru,
- c. informują o pożarze przy pomocy telefonu wewnętrznego Kierownika lub Zastępcę ewentualnie osobę upoważnioną,
- d. w przypadku jeżeli występuje groźba zadymienia dróg ewakuacji rozpoczynają ewakuację ludzi z tym, że w pierwszej kolejności należy ewakuować ludzi znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca powstania pożaru, wykorzystując do tego celu oznakowane wyjścia ewakuacyjne w zależności od stopnia rozwoju pożaru oraz zadymienia dróg ewakuacyjnych,

- e. równocześnie z prowadzeniem akcji ewakuacyjnej rozpoczynają prowadzenie akcji gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego dążąc do ugaszenia lub ograniczenia rozprzestrzeniania się pożaru. Przy gaszeniu pożaru wodą lub gaśnicami płynowymi należy pamiętać o wyłączeniu prądu w pomieszczeniu gdzie będzie prowadzona akcja gaśnicza. W okresie nocnym całkowite wyłączenie prądu w obiekcie może nastąpić po zakończeniu ewakuacji ludzi na wyraźne polecenie kierującego działaniami ratowniczymi,
- f. po przybyciu jednostek straży pożarnej podporządkowują się Dowódcy, udzielając mu jednocześnie wyczerpujących informacji dotyczących głównie zaawansowania ewakuacji ludzi z obiektu,
- g. wszelkie działania prowadzą w miarę możliwości bez paniki,

UWAGA:

Należy pamiętać, że nadrzędnym celem prowadzonej akcji jest ratowanie życia ludzi.

4.6.3. Obowiązki kierującego akcją ratowniczą w zakresie jej organizacji

- a). Kierującym akcją ratowniczą w momencie zauważenia pożaru zostaje Kierownik obiektu lub osoba przez niego wyznaczona, kieruje akcją do czasu przybycia 1-szej jednostki straży pożarnej.
- b). Bezpośrednio po zauważeniu lub otrzymaniu wiadomości o pożarze wyznaczony do kierowania działaniami udaje się w rejon powstałego zdarzenia przejmując kierownictwo nad akcją.
- c). Kierujący działaniami powinien uwzględnić:
  - występujące zagrożenie dla zdrowia i życia,
  - konieczność prowadzenia ewakuacji ludzi z obiektu,
  - konieczność prowadzenia działań gaśniczych do czasu przybycia jednostek straży pożarnej,
  - kierunki rozwoju pożaru i wynikające z tego tytułu zagrożenia.
- d). Z chwilą przybycia jednostek straży pożarnej osoba kierująca akcją nawiązuje współpracę z ich Dowódcą, przekazując mu dowództwo i udziela niezbędnych informacji dotyczących między innymi:
  - występowania zagrożenia dla życia i zdrowia osób znajdujących się na terenie obiektów zakładu,
  - rozmieszczenia urządzeń i instalacji szczególnie zagrożonych pożarem,
  - wyposażenia obiektów w urządzenia gaśnicze i systemy zabezpieczenia,
  - najbliższego źródła czerpania wody (lokalizacja hydrantów zewnętrznych),
  - rozmieszczenia sprzętu gaśniczego,
  - lokalizacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu, itp.

Obowiązek udzielania kierującemu akcją wszelkich informacji, pomocnych przy działaniach ratowniczych, jak również obowiązek podporządkowania się jego poleceniom, dotyczy wszystkich pracowników przebywających na terenie obiektu podczas pożaru.

4.6.4. Obowiązki ochrony obiektu

- a. Ustalenie miejsca, w którym powstał pożar - zapoznają się ze szczegółami zdarzenia, organizowanie akcji ratowniczej w razie zaistnienia pożaru, współ kierowanie działaniem ratowniczym do czasu przybycia jednostek ratowniczych,
- b. Zapewnienie pilotowania przybyłych z zewnątrz jednostek PSP do miejsca ewentualnej akcji ratowniczej i przekazanie im instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
- c. Zabezpieczenie mienia ewakuowanego z pomieszczeń objętych lub zagrożonych pożarem,

- d. Zatrzymanie osób podejrzanych o spowodowanie pożaru do czasu przybycia Policji,
- e. Znajomość warunków przeprowadzania sprawnej ewakuacji osób i mienia,
- f. Zapewnienie zatrzymania napływu ludzi do obiektu w przypadku ogłoszenia alarmu,
- g. Wysłanie na zewnątrz obiektu pracownika do przyjęcia jednostek straży pożarnej, w celu przekazania podstawowych informacji o zdarzeniu i doprowadzenia ich Dowódcy do obiektu,
- h. Każdy pracownik ochrony zakładu, w przypadku zauważeniu pożaru lub innego zagrożenia, powinien postępować według wskazań obowiązujących wszystkich pracowników.

4.7. Działania po przybyciu straży pożarnej

Po przybyciu służb ratowniczych, osoba dotychczas kierująca działaniami ratowniczo - gaśniczymi obowiązana jest podporządkować się dowodzącemu akcją gaśniczą i poinformować go o aktualnej sytuacji, wydanych wcześniej dyspozycjach oraz przewidywanym rozwoju sytuacji.

4.8. Zasady postępowania w przypadku innego zagrożenia np. zgłoszenia o podłożeniu lub znalezieniu ładunku wybuchowego na terenie Przychodni Zdrowia.

W razie otrzymania wiadomości o podłożeniu lub znalezieniu ładunku wybuchowego w obiekcie na terenie **Przychodni Zdrowia w Czechowicach-Dziedzicach, należy natychmiast powiadomić:**

Sekretariat Przychodni, tel. ....

Jednostkę Ratowniczo-Gaśniczą PSP w Bielsku-Białej, tel. 998 lub 112

W przypadku konieczności komisariat Policji - TEL 997 lub 112

W przypadku konieczności pogotowie ratunkowe - TEL 999 lub 112

Zawiadamiając policję **należy podać:**

- treść rozmowy ze zgłaszającym o podłożeniu ładunku wybuchowego, którą należy prowadzić według wskazówek załączonych do instrukcji,
- podać miejsce i opis zlokalizowanego przedmiotu, który wzbudza podejrzenia, że jest to ładunek wybuchowy,
- numer telefonu, z którego prowadzona była rozmowa ze zgłaszającym podłożenie ładunku,
- po uzyskaniu od Policji potwierdzenia przyjęcia powyższego powiadomienia można odłączyć słuchawkę.

4.8.1. Wskazania dla osób przyjmujących zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego

1) Rozmowę prowadzić spokojnie i uprzejmie. Zapisać dokładny czas zgłoszenia o ładunku, starać się podtrzymać maksymalnie długo rozmowę w celu rozpoznania:

- czy głos jest znajomy,
- płeć zgłaszającego (czy zgłaszający jest mężczyzną, kobietą, osobą starszą, czy młodą),
- czy głos pochodzi bezpośrednio od człowieka czy odtwarzany jest z jakiegoś urządzenia np. magnetofonu,
- jakim językiem operuje zgłaszający (np. gwarą, wulgaryzmy),
- jakie odgłosy słuchać w tle słuchawki.

2) W trakcie rozmowy dążyć do uzyskania możliwie jak najwięcej informacji o:

- miejscu podłożenia ładunku wybuchowego,
- dlaczego go podłożono,

- jak ładunek wygląda,
- kiedy nastąpi detonacja,
- czy przedstawia jakies żądania, jeśli tak, to jakie warunki muszą być spełnione by nie doszło do detonacji.

3). Zgłaszającemu delikatnie uświadomić zagrożenie jakie wywołuje zwłaszcza możliwość spowodowania śmierci lub odniesienia obrażeń przez osoby znajdujące się w budynku.

4.8.2. Ewakuacja osób z budynku po uzyskaniu informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego

Do czasu przybycia Policji akcją kieruje jedna osoba – Kierownik obiektu lub osoba wyznaczona do przeprowadzania ewakuacji. Kierujący akcją zarządza spokojną i opanowaną ewakuacją wszystkich przebywających osób w obiekcie na zasadach określonych dla zagrożeń pożarowych.

W przypadku zlokalizowania podejrzanych przedmiotów, paczek, urządzeń, rzeczy w których w ocenie użytkowników może znajdować się ładunek wybuchowy, nie wolno ich dotykać. O ich umiejscowieniu należy natychmiast powiadomić kierującego akcją.

4.8.3. Akcja rozpoznawczo - neutralizacyjna ładunku wybuchowego

Po przybyciu na teren obiektu policji lub policyjnej grupy interwencyjnej, dotychczas kierujący akcją powinien przekazać im wszelkie informacje dotyczące zdarzenia oraz dotychczas podjętych decyzji.

Jeżeli zlokalizowano już miejsce podejrzanych przedmiotów, paczek, rzeczy, urządzeń w których w ocenie użytkowników może znajdować się ładunek wybuchowy należy je wskazać.

Dowódca grupy policyjnej przejmuje kierowanie akcją, a dotychczasowy dowodzący powinien udzielać mu wszelkiej pomocy i wyjaśnień.

O zakończeniu całej akcji decyduje przybyły na miejsce dowódca grupy policyjnej.

V. SPOSOBY ZABEZPIECZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM, JEŻELI TAKIE SĄ PRZEWIDYWANE

Przed rozpoczęciem prac związanych z użyciem ognia otwartego lub narzędzi takich jak szlifierka kątowa i inne mogące emitować podczas pracy iskry krzesane, zdolne do zapalenia palnych materiałów znajdujących się w pobliżu miejsca wykonywania prac, należy przeprowadzić dokładną kontrolę stanu bezpieczeństwa pożarowego całego obszaru, na którym prowadzone prace stwarzają zagrożenie pożarowe.

Część I. Postanowienia wstępne

1. Prace niebezpieczne pożarowo zwane dalej „pracami” są to prace remontowo-budowlane związane z używaniem otwartego ognia np. spawanie, zgrzewanie, lutowanie, cięcie przy użyciu palników lub pił tarczowych, podgrzewanie, prowadzone wewnątrz obiektu, na terenie przyległym do niego.
2. O bezpieczeństwie „prac” decyduje fachowe przygotowanie prowadzących je brygad (firm), używanie odpowiednich i sprawnych technicznie narzędzi, stosowanie ustalonych sposobów zabezpieczenia.
3. Przed rozpoczęciem „prac” właściciel, zarządzający obiektem oraz wykonawca „prac” powinni:

- ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym „prace” będą wykonywane,
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu nie dopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu,
- wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca „pracy”, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy,
- zapoznać wyznaczone osoby z zagrożeniami pożarowymi, występującymi w rejonie wykonywania „prac” oraz z rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenia do powstania pożaru lub wybuchu,
- zabezpieczyć miejsce prowadzenia „prac” zgodnie z zasadami określonymi poniżej w części III oraz sporządzić protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego „prac” wg. wzoru określonego w załączniku Nr 2 niniejszej instrukcji,

4. Po stwierdzeniu wykonania wszystkich zabezpieczeń przeciwpożarowych określonych w protokole z zabezpieczenia przeciwpożarowego „prac”, właściciel, zarządzający obiektem wydaje zezwolenie na rozpoczęcie prac niebezpiecznych pożarowo wg. wzoru określonego w załączniku Nr 3 niniejszej instrukcji,

5. Pracownicy firm obcych prowadzących i nadzorujących „prace” zobowiązani są do ścisłego przestrzegania postanowień niniejszej instrukcji.

Część II. Organizacja prac niebezpiecznych pożarowo

1. Odpowiedzialność za bezpieczne pod względem pożarowym prowadzenie „prac” ponosi wykonawca tych prac, który przed rozpoczęciem pracy powinien zapoznać się z ustaleniami zawartymi w niniejszych zasadach zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo. Zapis o odpowiedzialności za bezpieczeństwo pożarowe powinien znaleźć odzwierciedlenie w umowie na wykonanie prac lub na oddzielnym oświadczeniu.

2. Po zakończeniu „prac” wyznaczona osoba (wykonawca prac) zobowiązana jest do dokonania kontroli miejsca prowadzenia „prac” i otoczenia w celu wyeliminowania jakichkolwiek zaniedbań mogących być przyczyną pożaru. Z przeprowadzonej kontroli spisuje dokument pt. „kontrola prac niebezpiecznych pożarowo” którego wzór określono z załączniku Nr 3 niniejszej instrukcji.

Część III. Wskazania przeciwpożarowe w zakresie przygotowania budynku i pomieszczeń do wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo

Prace niebezpieczne pożarowo należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru, w związku z czym należy przestrzegać poniższych zasad:

1. Pomieszczenia lub miejsca, w których mają odbywać się „prace” należy oczyścić z wszelkich materiałów palnych.
2. Palne przedmioty lub przedmioty niepalne, ale w opakowaniach palnych należy odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia „prac” celem uniemożliwienia powstania pożaru od rozprysków spawalniczych.
3. Jeżeli powyższy warunek nie może być spełniony, wszystkie materiały palne, na które mogą oddziaływać rozpryski spawalnicze należy zabezpieczyć kocami gaśniczymi, arkuszami blachy lub w inny skuteczny sposób.
4. Przed rozpoczęciem „prac” należy sprawdzić, czy w sąsiednich pomieszczeniach nie znajdują się materiały lub przedmioty mogące ulec zapaleniu wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych.
5. Jeżeli w pobliżu miejsca spawania znajdują się otwory przelotowe, instalacyjne, kablowe należy je uszczelnić materiałem niepalnym, celem niedopuszczenia do przenikania rozprysków spawalniczych do sąsiednich pomieszczeń bądź na inne kondygnacje.
6. Wszelkie kable, przewody elektryczne oraz instalacyjne z palną izolacją powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi i rozpryskami spawalniczymi.
7. W pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano malowanie z użyciem łatwo zapalnych farb i lakierów, „prace” mogą być prowadzone wyłącznie po sezonowaniu pomieszczenia w czasie określonym przez producenta materiału malarskiego.
8. Przy prowadzeniu prac w budynkach posiadających palne elementy wystroju wnętrza, należy zwrócić uwagę na następujące zagadnienia:
  - czy w przewidywanym miejscu prowadzenia „prac” występują palne elementy wystroju wnętrza, izolacje, wykładziny elementy budowlane mogące ulec zapaleniu od rozprysków spawalniczych,
  - czy konstrukcje metalowe, przewody bądź inne elementy podlegające działaniu otwartego ognia nie stykają się bezpośrednio z palnymi elementami budynku (pomieszczenia) oraz czy

- wskutek przewodnictwa ciepłego nie nastąpi zapalenie elementów budowlanych lub materiałów w sąsiednim pomieszczeniu,
- sposób zabezpieczenia palnych elementów budynku (pomieszczenia) przed działaniem ognia (źródła ciepła),
- sposób zabezpieczenia spawanych konstrukcji, przewodów, elementów przed nadmiernym nagrzaniem w celu zapobieżenia zapalenia elementów budowlanych wskutek przewodnictwa ciepłego.

9. W miejscu dokonywania prac spawalniczych należy przygotować:

- pojemnik metalowy, wypełniony wodą na odpadki drutu spawalniczego i elektrod,
- materiały izolacyjne i osłaniające, niezbędne do zabezpieczenia toku prac spawalniczych (koce gaśnicze, blachy stalowe),
- podręczny sprzęt gaśniczy, umożliwiający likwidację wszelkich źródeł ognia.

VI. WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI LUDZI ORAZ PRAKTYCZNE SPOSOBY ICH SPRAWDZANIA

6.1. Organizacja i przebieg ewakuacji

W obiektach przemysłowych w których zatrudnionych jest wiele osób, możemy mieć do czynienia ze zbiorowością ludzką o różnych cechach psychiczno-fizycznych. Najczęściej charakter tej zbiorowości oraz warunki techniczne ewakuacji decydują o powodzeniu akcji ratowniczej.

Do podstawowych czynników wpływających na zachowanie się ludzi w budynku zagrożonym, należą:

- charakter źródła zagrożenia, tj. pożar, wybuchy gazów skroplonych, rozchodzenie się dymu, itp.
- rodzaj budynku, jego konstrukcja i wystrój wewnątrz,
- struktura funkcjonalno-przestrzenna budynku (rozwiązania komunikacyjne, techniczne warunki ewakuacji, instalacje techniczne),
- sposoby i rodzaje zabezpieczeń budynków w zakresie bezpieczeństwa pożarowego,
- cechy psychomotoryczne pojedynczych osób i zbiorowości ludzkich

6.2. Zakres ewakuacji

Zakres ewakuacji bywa bardzo różny i zależy głównie od:

- lokalizacji źródła pożaru, jego zasięgu i prędkości rozprzestrzeniania się ognia,
- stopnia zagrożenia spowodowanego pożarem,
- liczby osób ewakuowanych oraz ich sprawności fizycznej i psychicznej,
- liczby znajdujących się w dyspozycji sił i środków ewakuacji.

Pod względem zakresu ewakuację możemy podzielić na częściową i całkowitą.

Przez pojęcie **ewakuacji częściowej** rozumie się zespół czynności związanych z ewakuacją ludzi i mienia znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie pożaru lub zagrożonych pożarem stref pożarowych lub kondygnacji budynku. Ewakuację częściową przeprowadza się pod warunkiem, że

rozprzestrzenianie się ognia będzie ograniczone przez elementy konstrukcyjne budynku (oddzielenia przeciwpożarowe).

Przez pojęcie **ewakuacji całkowitej** rozumiemy zespół czynności, który polega na ewakuacji całego stanu osobowego oraz cennego mienia budynku. Ewakuację całkowitą należy przeprowadzić gdy zachodzi niebezpieczeństwo:

- rozprzestrzeniania się pożaru na cały budynek,
- zadymienia dróg ewakuacyjnych i stref pożarowych budynku,
- wystąpienia niebezpiecznych stężeń toksycznych par, gazów i pyłów, które mogą wydzielić się podczas spalania,
- uszkodzenia elementów wytrzymałościowych konstrukcji budowlanych i zachwiania stanu budynku.

Należy pamiętać, iż szybkie przeprowadzenie ewakuacji całkowitej będzie możliwe tylko przy pomocy dobrze wyszkolonego i zdyscyplinowanego personelu

Istotą bezpiecznej ewakuacji jest rozpoczęcie jej w odpowiednim momencie i najlepiej w sposób zorganizowany. Ewakuację należy rozpocząć w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia osób przebywających w obiekcie. Decyzja taka w sytuacji realnego zagrożenia zapada z reguły samoistnie, niemniej w świetle obowiązujących przepisów za jej podjęcie jest odpowiedzialna osoba której powierzono opiekę nad grupą ludzi. Ewakuacja (całkowita) nie jest konieczna, a nawet nie wskazana w przypadku gdy źródło ognia zostało zlokalizowane i nie stanowi zagrożenia dla przebywających w obiekcie osób, a jego likwidacja jest możliwa za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego będącego na wyposażeniu obiektu.

Ewakuacja powinna obejmować osoby przebywające w obiekcie przy wykorzystaniu odpowiednio oznakowanych dróg ewakuacyjnych, w skrajnych wypadkach z wykorzystaniem każdej z dróg i wyjść, o ile oczywiście nie zostały one już odcięte przez płomień lub dym.

Kryterium decydującym o skuteczności prowadzenia działań ewakuacyjnych jest czas ewakuacji. Cechą charakterystyczną tragicznych w skutkach pożarów jest najczęściej zwłoka w rozpoczęciu ewakuacji ludzi z zagrożonego miejsca. Dlatego należy pamiętać o szybkiej, sprawnej pod względem organizacyjnym ewakuacji, gdyż jej czas uwarunkowany jest stałymi czynnikami, tzn. szybkością narastania promieniowania cieplnego i powstaniem niebezpiecznych stężeń produktów spalania.

W chwili przybycia pierwszych jednostek Straży Pożarnej należy podporządkować się poleceniom dowodzącego strażaka, któremu należy złożyć krótką informację o przebiegu akcji.

6.3. Wskazania dla osób organizujących ewakuację

1) Za decyzję o ewakuacji osób znajdujących się w budynku w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, odpowiedzialne są wyznaczone osoby, według ustalonej hierarchii. Przy podejmowaniu stosownej decyzji osoby te powinny:

- określić rodzaj, priorytety, sposoby i kolejność ewakuacji,
- określić wymagane siły i środki do ewakuacji,
- wyznaczyć osoby (liderów) odpowiedzialnych za koordynację ewakuacji, którzy w poszczególnych częściach (kondygnacjach) budynku pomagali by w szybkim i sprawnym opuszczeniu obiektu, informując jednocześnie o wyznaczonych miejscach zbiórki dla ewakuowanych ludzi,
- określić sposoby, kolejność i rodzaj ewakuacji składników mienia,
- nawiązać łączność z jednostką straży pożarnej, ewentualnie powiadomić pogotowie ratunkowe, policję lub specjalistyczne jednostki ratownicze.

2) Wszystkie osoby kierujące pracownikami oraz będące użytkownikami budynku powinny wyznaczyć po jednej osobie, które będą współpracowały z koordynatorami.

3) Sygnałem alarmowym informującym o zagrożeniu jest sygnalizacja pożaru oraz informacja przekazana telefonicznie lub ustnie.

4) Ogłoszenie alarmu dla osób przebywających w budynku powinien dokonać kierownik obiektu na polecenie Kierownika. W pierwszej kolejności alarm o ewakuacji należy ogłaszać w tych częściach zakładu, gdzie występuje bezpośrednie zagrożenie dla życia ludzkiego.

5) Osoby ewakuowane – jeżeli okoliczności na to pozwalają – należy wyprowadzić w grupach. Każdej grupie ewakuującej się o własnych siłach (nie więcej niż 10 osób) należy przydzielić co najmniej jednego wyznaczonego pracownika. Osoby o częściowym ograniczeniu zdolności do samodzielnego poruszania się, mogą ewakuować się przy pomocy innych osób – ujęte pod rękę, przytrzymujące się za szyję ratującego lub podtrzymywane pod ramiona, itp.

Przy ewakuowaniu ludzi należy pamiętać, aby w pierwszej kolejności ewakuować:

- osoby o ograniczonej zdolności poruszania się,
- osoby z bezpośrednio zagrożonych pomieszczeń lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się zagrożenia,
- osoby z pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacyjnych może zostać odcięte (np. przez dym lub zadymienie).

6) Ogłaszając alarm nie należy dopuścić do sytuacji prowadzących do powstania paniki. Osoby ogarnięte paniką zachowują się nieracjonalnie, tworząc „tłum” podatny na wszelkie sugestie, zdarza się też, że nie reagują na polecenia ratowników, trącają słabszych, napierają na wyjścia ewakuacyjne, czy ignorują oznakowania prowadzące do wyjścia ewakuacyjnego

7) W przypadku występowania warunków sprzyjających powstaniu paniki, w celu nie dopuszczenia do niej i zachowania kontroli nad przebiegiem ewakuacji należy:

- usunąć lub izolować osoby zaangażowane w wywołanie paniki – trzeba to uczynić, zanim tłum stanie się „jednolitą” całością,
- przerwać proces porozumiewania się w tłumie – np. dzieląc go na mniejsze części,
- usunąć prowodyrów, szczególnie jeśli można to uczynić bez użycia siły,
- odwrócić uwagę tłumu od głównego obiektu zainteresowania,
- zapobiegać powiększaniu się i wzmacnianiu tłumy – np. przez prowadzenie ewakuacji z kilku wyjść.

8) Po zakończeniu ewakuacji należy sprawdzić czy wszystkie osoby opuściły budynek. Jest to szczególnie ważne w przypadku organizacji ewakuacji osób o ograniczonej zdolności poruszania się.

9) Po opuszczeniu wszystkich pomieszczeń przez osoby znajdujące się w budynku – w przypadku nie dotarcia jeszcze na miejsce jednostek straży pożarnej – Kierownik lub osoba wyznaczona powinna wyznaczyć grupy liczące co najmniej dwóch pracowników, do sprawdzenia czy w poszczególnych pomieszczeniach nie została żadna osoba. W trakcie wykonywania tej kontroli osoby te powinny zachować szczególną ostrożność, zwłaszcza w pomieszczeniach zagrożonych bezpośrednio przez pożar lub inne miejscowe zagrożenie.

10) W razie zarządzenia ewakuacji osoby kierujące grupami pracowników zobowiązane są:

- w spokojnym trybie powiadomić współpracowników o konieczności ewakuacji,
- wskazać kierunki wyjść i miejsce zbiórki po opuszczeniu obiektu,
- sprawdzić czy wszyscy pracownicy opuścili zajmowane pomieszczenia i miejsca pracy.

6.4. Wskazania dla ewakuowanych

- 1) Zaalarmowani o zagrożeniu pożarowym winni zachować spokój zorganizować się w grupy i podporządkować się poleceniom organizujących ewakuację udając się w kierunku dróg ewakuacyjnych.
- 2) Jeżeli nie znamy rozkładu dróg i wyjść ewakuacyjnych podążamy w jednym z obranych kierunków, wolnymi od dymu drogami/korytarzami starając się dostrzec znaki ewakuacyjne. Poruszamy się przy ścianie, szybkim krokiem bez podbiegania i wyprzedzania innych osób.
- 3) Pamiętajmy że najniższe temperatury i zadymienie panują tuż nad podłogą, odcinki o dużym zadymieniu pokonujemy w pozycji pochylonej lub czołgając się.
- 4) Produkty spalania są trujące, należy jak najszybciej opuścić zadymione pomieszczenie. Nie wolno zatrzymywać się ani poruszać w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji.
- 5) W przypadku silnego zadymienia korytarzy i braku możliwości bezpiecznego poruszania się nimi, należy pozostać wewnątrz pomieszczeń, oczekując na pomoc jednostek ratowniczych. Wskazane jest przy tym uszczelnienie drzwi w miarę posiadanych możliwości.
- 6) W czasie schodzenia np. klatką schodową szybkość poruszania się dostosować do szybkości osób znajdujących się niżej, poruszać się przy ścianie lub balustradzie. Odcinki bardziej zadymione można pokonywać schodząc tyłem do kierunku ewakuacji.
- 7) Po opuszczeniu budynku przejść do wyznaczonego miejsca - rejonu zbiórki i czekać na sprawdzenie stanu osobowego oraz dalsze dyspozycje kierującego akcją ewakuacyjną.

➤ Dodatkowe wskazania ogólne dla osób organizujących ewakuację.

Procesowi spalania towarzyszy wydzielanie się ciepła i znacznej ilości dymu, który ogranicza pole widzenia, utrudnia oddychanie i wywołuje objawy paniki:

- a) badania wykazały, że w pomieszczeniach zbiorowego użytkowania temperaturę niebezpieczną dla życia i zdrowia człowieka (60 - 70 °C) osiąga się w czasie kilku minut od momentu powstania pożaru.
- b) zadymienie utrudniające oddychanie i ograniczające pole widzenia występuje z reguły po 6 - 8 minutach.
- c) dym nie napotykając na skuteczne oddzielenia wydostaje się poza pomieszczenie objęte pożarem i poprzez niewydzielone drogi komunikacyjne, otwory, itp. Wypełnia całą strefę, przy dużych kubaturach dymowi nie towarzyszy z reguły wysoka temperatura.
- d) dym i ogień łatwo wywołują objawy paniki ogarniającej wszystkich lub większość ewakuowanych doprowadzając do zmniejszenia przepustowości wyjść ewakuacyjnych, a tym samym szybkości ewakuacji.
- e) osoby ogarnięte paniką zachowują się nieracjonalnie, nie reagują na polecenia, trują słabszych, napierają na wyjścia ewakuacyjne i blokują je.
- f) zdarza się, że osoba ogarnięta paniką ignoruje oznakowania prowadzące do wyjścia ewakuacyjnego odłącza się od grupy i podąża w innym niż należy kierunku.
- g) panikę należy starać się opanować poprzez perswazję, rzeczową i spokojną informację o zagrożeniu oraz zdecydowane działania ratowniczo - gaśnicze.

6.5. Miejsce zbiórki dla ewakuowanych osób

Po opuszczeniu budynku osoby ewakuowane powinny przejść do wyznaczonego miejsca - rejonu zbiórki czekać na sprawdzenie stanu osobowego oraz dalsze dyspozycje kierującego akcją

ewakuacyjną. Jako miejsce doraźnej zbiórki dla ewakuowanych osób wyznacza się parking wewnętrzny na terenie Przychodni. Parking wewnętrzny będącym miejscem zbiórki dla ewakuowanych, należy oznakować znakiem „Miejsce zbiórki do ewakuacji”, zgodnym z PN-92/N-01256.

6.6. Oznakowanie dróg i wyjść ewakuacyjnych

Drogi i wyjścia ewakuacyjne należy oznakować znakami ewakuacyjnymi zgodnymi z PN-92/N-01256 oraz PN-N-01256. Znaki powinny posiadać certyfikat zgodności wydany przez Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej (CNBOP).

Przy oznakowywaniu obowiązuje zasada, że z każdego punktu drogi ewakuacyjnej powinien być widoczny przynajmniej jeden znak ewakuacyjny.

A. Znak „Wyjście ewakuacyjne” powinien być umieszczony nad drzwiami (nie wolno go umieszczać na drzwiach i innych elementach ruchomych):

B. Znak „Strzałka” wskazuje kierunek ewakuacji. Jest montowana na wysokości ok. 170 cm od poziomu podłogi:

C. Znak „Kierunek do wyjścia ewakuacyjnego” montuje się na ostatnim odcinku drogi ewakuacyjnej (zamiast strzałki), na wysokości ok. 170 cm od poziomu podłogi. Występuje w odmianach: w lewo/prawo:

D. Znak „Schodami w dół lub w górę” montuje się na ścianie klatki schodowej, na początku biegów schodów, na poziomie każdej kondygnacji, na wysokości ok. 170 cm od poziomu spocznika schodów. Występuje w odmianach: w lewo/prawo:

E. Znak "Drzwi ewakuacyjne" montuje się na drzwiach wyjścia ewakuacyjnego z budynku lub drzwiach prowadzących do sąsiedniej strefy pożarowej na wysokości ok. 170 cm od poziomu podłogi. Znak może być montowany na skrzydle ruchomym drzwi:

F. Znak "Kierunek otwierania drzwi" w wersji "pchać" i "ciągnąć" montuje się na skrzydłach drzwi, na wysokości klamki:

G. Znak "klucz do wyjścia ewakuacyjnego" montujemy przy kasetce z kluczem do drzwi ewakuacyjnych; rozwiązanie stosowane gdy drzwi wyjścia ewakuacyjnego nie są używane do komunikacji ogólnej (są na stałe zamknięte) lecz w tym przypadku należy przy nich umieścić kasetkę z kluczem, przy pomocy którego zostaną otwarte w przypadku ewakuacji:

6.7. Organizacja praktycznego sprawdzianu akcji ewakuacji. Uwagi ogólne

Zgodnie z § 17 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719), zobowiązuje właścicieli/zarządców obiektów, zawierających strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób będących jej stałymi użytkownikami, do praktycznego sprawdzania **co najmniej raz na dwa lata** organizacji oraz warunków ewakuacji. O terminie przeprowadzenia takiego sprawdzianu, co najmniej tydzień wcześniej, powinien być powiadomiony właściwy miejscowo komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej. W stosunku do przedmiotowego obiektu jest to Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej.

Ponieważ w chwili obecnej, w obiekcie na jednej zmianie roboczej nie zatrudnia się jednocześnie powyżej 50 pracowników, to w myśl cytowanych powyżej przepisów w Przychodni Zdrowia nie zachodzi obligatoryjny obowiązek organizowania praktycznego sprawdzianu organizacji i warunków ewakuacji.

VII. SPOSOBY ZAZNAJAMIANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU, W TYM ZATRUDNIONYCH PRACOWNIKÓW, Z PRZEPISAMI PRZECIWOŻAROWYMI ORAZ TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI

Art. 4, ust. 1 *Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej* (tekst jedn. z 2009 r. Dz. U. Nr 178, poz. 1380, z późn. zm.):

„Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową obowiązany jest w szczególności:

6) zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi (...).”

Kwalifikacje osób upoważnionych do prowadzenia szkoleń o tematyce przeciwpożarowej określa Art. 4 ust. 2a i 2b wspomnianej wyżej Ustawy.

7.1. Organizacja szkolenia przeciwpożarowego pracowników Przychodni

Zgodnie z wymaganiami *Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej* (tekst jedn. z 2009 r. Dz. U. Nr 178, poz. 1380, z późn. zm.) pracownicy Przychodni podczas szkoleń wstępnych i okresowych są zaznajamiani z podstawowymi zasadami ochrony przeciwpożarowej oraz postępowania w razie pożaru, a w szczególności z:

- a) ich zadaniami i obowiązkami w zakresie zapobiegania pożarowi oraz w wypadku jego powstania;
- b) rodzajami i zasadami rozmieszczenia poszczególnych urządzeń przeciwpożarowych i podręcznego sprzętu gaśniczego oraz sposobem jego użycia w sytuacji pożaru;
- c) zasadami ewakuacji w wypadku wystąpienia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

W czasie szkolenia okresowego pracownicy odbywają także praktyczny instruktaż obsługi gaśnicy ppoż. oraz gaszenia pożaru.

Fakt zapoznania się z treścią aktualnej Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego pracownik potwierdza podpisując stosowne oświadczenie, które jest umieszczane w jego aktach osobowych.

Dokumentacja szkoleń z zakresu ppoż. Pracowników Przychodni obejmuje:

- a) Kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie BHP;
- b) Zaświadczenie o ukończeniu szkolenia okresowego w dziedzinie BHP;
- c) Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się z treścią Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego Przychodni.

Wszystkie ww. dokumenty są umieszczane w Aktach osobowych pracowników.

VIII. ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ DLA OSÓB BĘDĄCYCH STAŁYMI UŻYTKOWNIKAMI OBIEKTU

8.1. Kierownik Przychodni, zapewniając ochronę przeciwpożarową, zobowiązany jest w szczególności:

- 1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,

- 2) wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach,
- 3) zapewnić konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń określonych w pkt.2, zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie,
- 4) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- 5) przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- 6) zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- 7) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

8.2. Zadania i obowiązki kierownika działu

Do podstawowych zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy:

- całokształt przygotowania zakładu w zakresie technologii z uwzględnieniem wymogów przeciwpożarowych,
- zapewnienie opracowania instrukcji stanowiskowych w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla poszczególnych stanowisk pracy,
- nadzór nad przestrzeganiem przez pracowników wymagań i reżimów obsługi i usług oraz zasad bezpieczeństwa pożarowego,
- zapewnienie terminowych przeglądów, badań i konserwacji instalacji i urządzeń technicznych, zabezpieczających i przeciwpożarowych,
- sprawowanie nadzoru nad prawidłową organizacją i zabezpieczeniem prac pożarowo niebezpiecznych (spawalniczych itp.) prowadzonych w nadzorowanych pomieszczeniach,
- uczestnictwo w wydawanych zezwoleniach na prowadzenie prac pożarowo – niebezpiecznych,
- zapoznawanie pracowników firm obcych realizujących działania na terenie zakładu z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej obowiązującymi w poszczególnych obiektach oraz sprawowanie kontroli nad ich przestrzeganiem,
- wyciąganie konsekwencji w stosunku do pracowników nie wywiązujących się z powierzonych zadań w zakresie:
  - utrzymywania we właściwym stanie instalacji i urządzeń technicznych i zabezpieczających,
  - przestrzegania wymagań ochrony przeciwpożarowej przy pracach i magazynowaniu
- natychmiastowe podejmowanie działań zmierzających do likwidacji nieprawidłowości mogących spowodować niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu,
- informowanie Kierownika Przychodni o spostrzeżeniach i wnioskach w zakresie poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego,
- wykonywanie poleceń Kierownika Przychodni oraz organów kontrolnych w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków bezpieczeństwa pożarowego.
- kierowanie działaniami ratowniczo - gaśniczymi do czasu przejęcia dowodzenia przez Kierownika lub osoby wyznaczonej oraz przyjazdu straży pożarnej,
- współpraca oraz udzielanie kierującemu działaniami ratowniczymi strażakowi niezbędnych informacji.

8.3. Obowiązki ochrony obiektu

Do podstawowych zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej służby dozorowej w zakładzie należy:

- zabezpieczenie zakładu, obiektów i urządzeń przed dostępem osób postronnych i nieupoważnionych,
- znajomość lokalizacji pomieszczeń i urządzeń stwarzających szczególne zagrożenie pożarowe, w tym zagrożonych wybuchem oraz znajomość obowiązujących w zakładzie wymagań ochrony przeciwpożarowej,
- znajomość lokalizacji i zakresu działania przeciwpożarowego wyłącznika prądu,
- znajomość lokalizacji przeciwpożarowych urządzeń wodnych (hydrantów zewnętrznych),
- znajomość obsługi funkcjonujących w zakładzie instalacji przeciwpożarowych oraz podręcznego sprzętu i urządzeń gaśniczych,
- znajomość zasad postępowania na wypadek powstania pożaru, wybuchu lub innego zagrożenia oraz znajomość zasad alarmowania straży pożarnej,
- egzekwowanie zakazu parkowania pojazdów oraz składowania materiałów, przedmiotów i urządzeń na terenie zakładu w miejscach do tego celu nie przeznaczonych, a w szczególności na drogach pożarowych lub na terenie pomiędzy tymi drogami, a obiektami,
- wydawanie kluczy umożliwiających dostęp do poszczególnych obiektów i pomieszczeń,
- zgłaszanie kierownictwu zakładu wszelkich zauważonych nieprawidłowości w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego,
- alarmowanie straży pożarnej na wypadek pożaru lub innego zagrożenia oraz czynny udział w likwidacji tych zdarzeń,
- kontrola obiektów i terenu zakładu po zakończeniu pracy w celu sprawdzenia czy nie występują warunki umożliwiające zainicjowanie pożaru lub wybuchu oraz natychmiastowe usuwanie stwierdzonych w tym zakresie nieprawidłowości. W przypadku niemożności ich usunięcia we własnym zakresie alarmowanie kierownictwa i służb technicznych zakładu, a w przypadku bezpośredniego zagrożenia również straży pożarnej,
- kierowanie jednostek interwencyjnych do miejsca zdarzenia oraz udzielanie niezbędnych informacji kierującemu działaniami strażakowi,
- posiadanie w miejscu dozoru aktualnych instrukcji alarmowania oraz wykazów telefonów alarmowych i numerów telefonów kierownictwa zakładu.

8.4. Obowiązki wszystkich pracowników zakładu

Każdy pracownik zobowiązany jest do:

- znajomości zagrożeń pożarowych występujących na stanowiskach pracy oraz metod i sposobów ich zapobiegania,
- uczestnictwa w organizowanych przez zakład szkolenia przeciwpożarowych,
- znajomości wymagań ochrony przeciwpożarowej obowiązujących na terenie zakładu i w jego poszczególnych częściach oraz do bezwzględnie ich przestrzegania,
- znajomości zasad postępowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia oraz zasad alarmowania straży pożarnej,
- usuwania lub zgłaszania usunięcia usterek, które mogą stać się przyczyną pożaru,
- prawidłowego zabezpieczenia pomieszczeń po zakończeniu pracy,
- dbania o podręczny sprzęt gaśniczy stanowiący wyposażenie obiektu,
- brania udziału w ćwiczeniach i akcjach ratowniczych na wypadek pożaru i innego miejscowego zagrożenia.

8.5. Zasady zapobiegania pożarom

Obiekty i jego poszczególne części powinny być eksploatowane wyłącznie zgodnie z ustalonym przeznaczeniem. Wszelkie zmiany w tym zakresie dopuszczalne są jedynie przy zachowaniu warunków wymienionych w następnych punktach niniejszego rozdziału.

Niedopuszczalne jest samowolne wprowadzanie jakichkolwiek zmian w wyposażeniu technicznym.

Zabrania się korzystania z uszkodzonych urządzeń i instalacji.

Wszelkie zauważone usterki należy niezwłocznie zgłaszać przełożonym.

W celu ograniczenia zagrożenia pożarowego w procesach technologicznych należy przestrzegać następujących zasad:

- 1). Bezwzględnie przestrzegać zaleceń DTR oraz instrukcji technologicznych oraz stanowiskowych, obsługi i bhp.
- 2). Dokonywać bieżących konserwacji oraz okresowych przeglądów i remontów maszyn i urządzeń aparatury kontrolno-pomiarowej, instalacji wentylacyjnej.
- 3). Zachować w rejonie prac czystość i porządek oraz zapewnić łatwy dostęp do wszystkich urządzeń prasy, pulpików i szaf sterowniczych.
- 4). Usuwać na bieżąco rozlany olej przy pomocy wiórów, sorbentów, szmat, a zabrudzone czyściwo przechowywać w zamkniętych oznakowanych pojemnikach.
- 5). Dokonywać okresowych przeglądów i czyszczenia kanałów kablowych i energetycznych.
- 6). Usuwać na bieżąco odpady palne: zaoliwione czyściwo, drewno, papier.
- 7). Przestrzegać zakazu palenia tytoniu i używania otwartego ognia w obiekcie.
- 8). Zachowywać ostrożność i odpowiednio zabezpieczyć rejon, w którym prowadzone są prace spawalnicze zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

OPRACOWAŁ:

RZECZOZNAWCA ds. ZABEZPIECZEŃ
PRZECIWPÓŻAROWYCH

inż. poż. Jan Rudnicki
Nr. upr. 253/93

ZAŁĄCZNIK NR 1

OŚWIADCZENIE

o zapoznaniu się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego

Nazwisko i imię pracownika: .....

Oświadczam, że zapoznałem(am) się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego budynku Przychodni Zdrowia, 43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Sienkiewicza Nr 8 i zobowiązuję się do jej przestrzegania.

.....
/miejscowość, data/

.....
/podpis pracownika/

ZAŚWIADCZENIE

**o odbytych przeszkoleniach podstawowych
z zakresu ochrony przeciwpożarowej**

Zaświadcza się, że Pan(i): .....

/imię i nazwisko przeszkolonego pracownika/

odbył(a) przeszkolenie podstawowe w zakresie zasad zapobiegania pożarom oraz postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w dla budynku Przychodni Zdrowia, 43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Sienkiewicza Nr 8

.....
/miejscowość, data/

.....
/podpis szkolącego/

ZAŁĄCZNIK NR 2

PROTOKÓŁ
zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo

• Rodzaj prac niebezpiecznych pożarowo:

.....

• Czas przeprowadzania prac: dnia .....

godzina od: ..... do: .....

▪ Nazwa budynku, pomieszczenia, instalacji, miejsca, w którym przeprowadzane będą prace:

.....

▪ Kategoria zagrożenia ludzi, gęstość obciążenia ogniowego, kategoria zagrożenia wybuchem w budynku, pomieszczeniu:

.....

▪ Rodzaj materiałów palnych w budynku, pomieszczeniu, w którym przeprowadzane będą prace:

.....

▪ Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, miejsca lub instalacji na okres przeprowadzania prac:

.....

▪ Rodzaj i ilość podręcznego sprzętu gaśniczego zgromadzonego do zabezpieczenia prac:

.....

▪ Środki i sposób alarmowania jednostek Państwowej Straży Pożarnej na wypadek pożaru, wybuchu:

.....

▪ Odpowiedzialny za przygotowania i zabezpieczenia przeciwpożarowego prac (1):

.....

▪ Odpowiedzialny za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku prac (2):

.....

▪ Zobowiązany do przeprowadzenia kontroli rejonu prac po ich zakończeniu (3):

.....

Podpisy członków komisji (wymienionych w punktach 9 ÷ 11):

(1) .....

(2) .....

(3) .....

Załącznik nr 3

**ZEZWOLENIE
na rozpoczęcie prac niebezpiecznych pożarowo**

Zezwalam na rozpoczęcie prac: .....
/podpis właściciela, zarządzającego/

**KONTROLA
prac niebezpiecznych pożarowo**

1. Prace zakończono: dnia .....   o godz. ....

.....
/podpis odpowiedzialnego za nadzór nad
stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku prac/

2. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono po zakończeniu prac pod względem bezpieczeństwa pożarowego:

dnia .....   o godz. ....

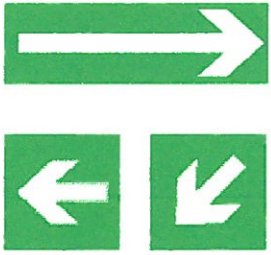

W trakcie kontroli nie stwierdzono zaniedbań, mogących być przyczyną pożaru.

.....
/podpis zobowiązanego do kontroli
rejonu prac po ich zakończeniu/

Załącznik nr 4

Znaki bezpieczeństwa

- PN-N-01256/02:1992 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.

Lp.	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku
1.		Kierunek drogi ewakuacyjnej
2.		Wyjście ewakuacyjne
3.		Drzwi ewakuacyjne
4.		Przesunąć w celu otwarcia
5.		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej
6.		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół

7.		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę
8.		Pchać, aby otworzyć
9.		Ciągnąć, aby otworzyć
10.		Słuc, aby uzyskać dostęp

• PN-N-01256/01:1992 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa. (wyciąg)

L.p.	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku
1.		Gaśnica
2.		Hydrant wewnętrzny
3.		Hydrant zewnętrzny
4.		Zakaz gaszenia wodą

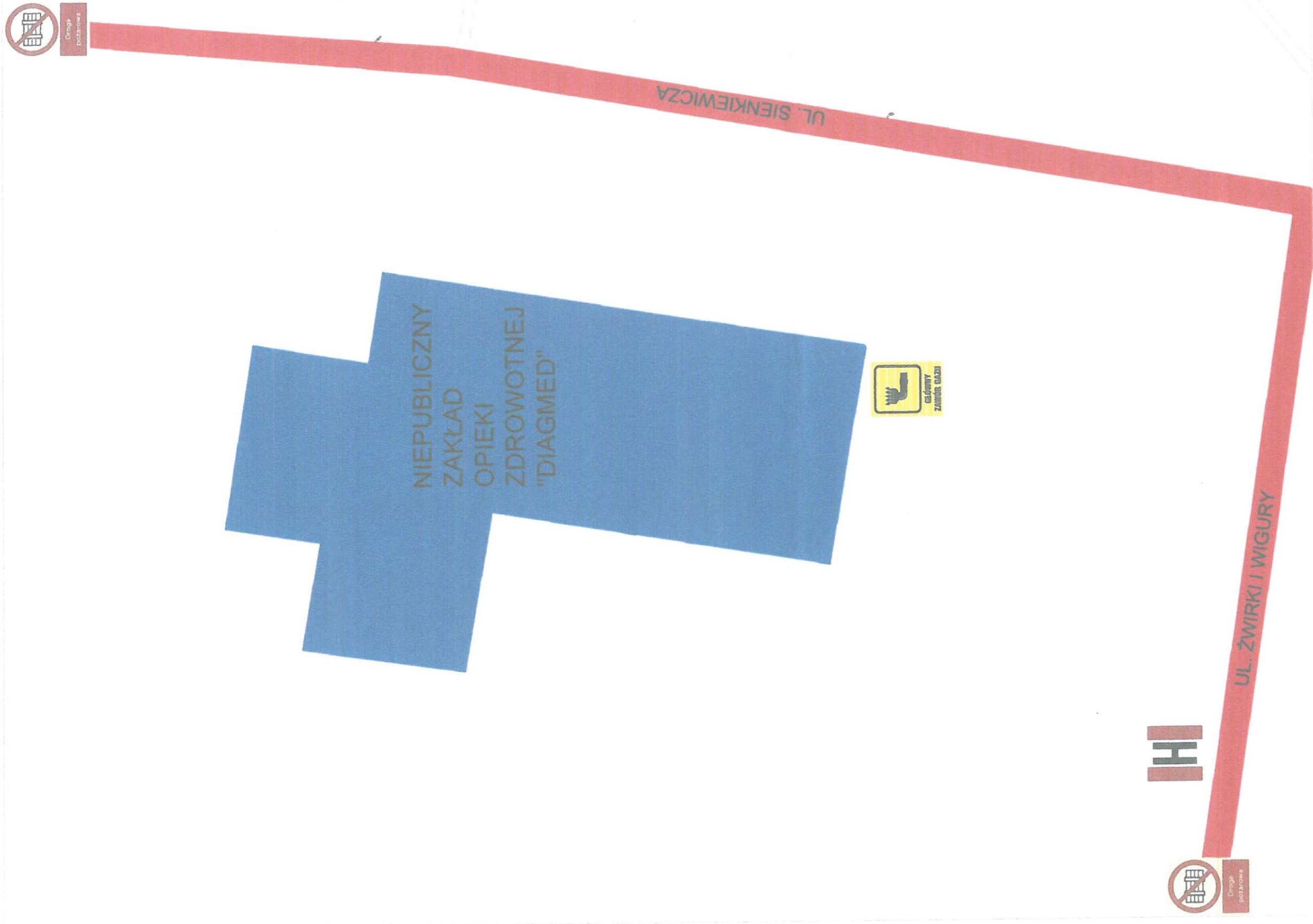
5.		Palenie tytoniu zabronione
6.		Zakaz używania otwartego ognia - Palenie tytoniu zabronione
7.		Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego
8.		Nie zastawiać

- PN-N-01256/04:1997 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe. (wyciąg)

L.p.	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku
1.		Przeciwpożarowy wyłącznik prądu
2.		Klucz do wyjścia ewakuacyjnego

Załącznik Nr 5 – Plan obiektu zawierający dane ochrony przeciwpożarowej.

WARUNKI PRZECIWOPOZAROWE
 POWIERZCHNIA PIWNIC - 522,83 M²
 POWIERZCHNIA PARTERU - 596,22 M²
 POWIERZCHNIA I PIĘTRA - 585,73 M²
 POWIERZCHNIA II PIĘTRA - 588,28 M²
 POWIERZCHNIA PODDASZA - 600,75 M²
 CAŁKOWITA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA BUDYNKU - 2873,81 M²

LICZBA KONDYGNACJI
 - NAZIEMNYCH 4 (PIWNICE, PARTER, I PIĘTRO, II PIĘTRO, PODDASZE)
 - PODZIEMNYCH (1 PIWNICE)

GĘSTOŚĆ OBCIĄŻENIA OGNIOWEGO < 500 MJ/M²

KATEGORIA ZAGROŻENIA LUDZI
 ZL III

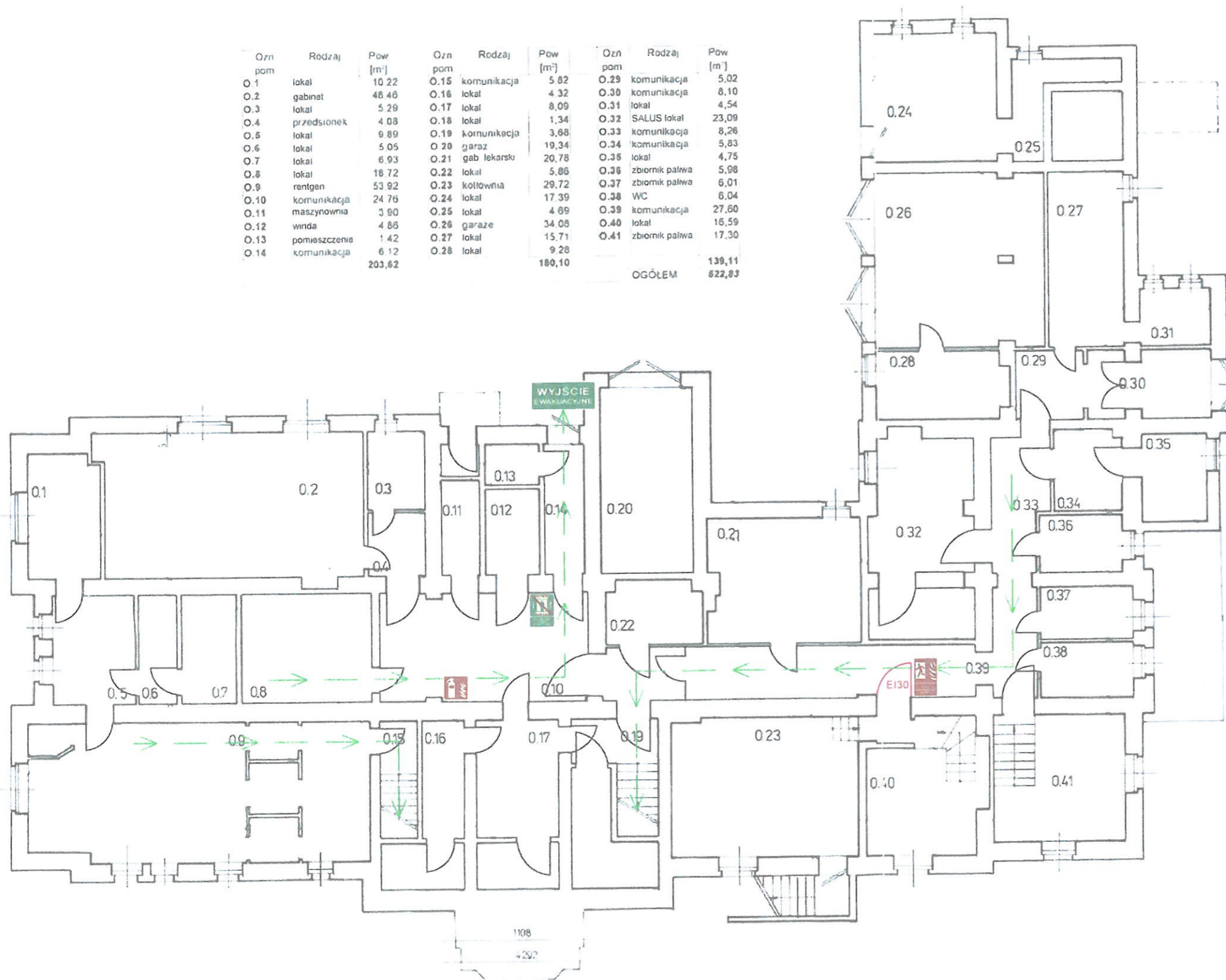
WYSOKOŚĆ BUDYNKU
 DO 12 M (N)

Legenda:

- Hydrant zewnętrzny
- Droga pożarowa
- Główny zawór gazu

 <p>PPDZ GORE - TECH BHP</p>	<p>„GORE - TECH” Zofia Rudnicka 43 - 300 Bielisko - Blah, ul. Krakowska 68 www.gore-tech.pl</p>	
	<p>TEMAT</p>	<p>INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO</p>
	<p>OBIEKT</p>	<p>NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ "DIAGMED"</p>
	<p>ADRES</p>	<p>43-502 CZECHOWICE-DZIEDZICE, UL. SIENKIEWICZA 8</p>
	<p>OPRACOWAŁ</p>	<p>INZ. JAN RUDNICKI</p>
<p>DATA</p>	<p>11.2013 R.</p>	<p>RYS. NR. 1 ZAGOSPODAROWANIE TERENU</p>

Ozn pom	Rodzaj	Pow [m ²]	Ozn pom	Rodzaj	Pow [m ²]	Ozn pom	Rodzaj	Pow [m ²]
O.1	lokal	10,22	O.15	komunikacja	5,82	O.29	komunikacja	5,02
O.2	gabinet	48,46	O.16	lokal	4,32	O.30	komunikacja	8,10
O.3	lokal	5,29	O.17	lokal	8,09	O.31	lokal	4,54
O.4	przedsiönek	4,08	O.18	lokal	1,34	O.32	SALUS lokal	23,09
O.5	lokal	9,89	O.19	komunikacja	3,68	O.33	komunikacja	8,26
O.6	lokal	5,05	O.20	garaz	19,34	O.34	komunikacja	5,83
O.7	lokal	6,93	O.21	gab lekarski	20,78	O.35	lokal	4,75
O.8	lokal	18,72	O.22	lokal	5,86	O.36	zbiornik paliwa	5,98
O.9	rentgen	53,92	O.23	kotłownia	29,72	O.37	zbiornik paliwa	6,01
O.10	komunikacja	24,76	O.24	lokal	17,39	O.38	WC	6,04
O.11	maszynownia	3,90	O.25	lokal	4,89	O.39	komunikacja	27,60
O.12	winda	4,86	O.26	garaze	34,08	O.40	lokal	16,59
O.13	pomieszczenie	1,42	O.27	lokal	15,71	O.41	zbiornik paliwa	17,30
O.14	komunikacja	6,12	O.28	lokal	9,28			
		203,62			180,10			139,11
								OGÓLEM 522,83

Legenda:

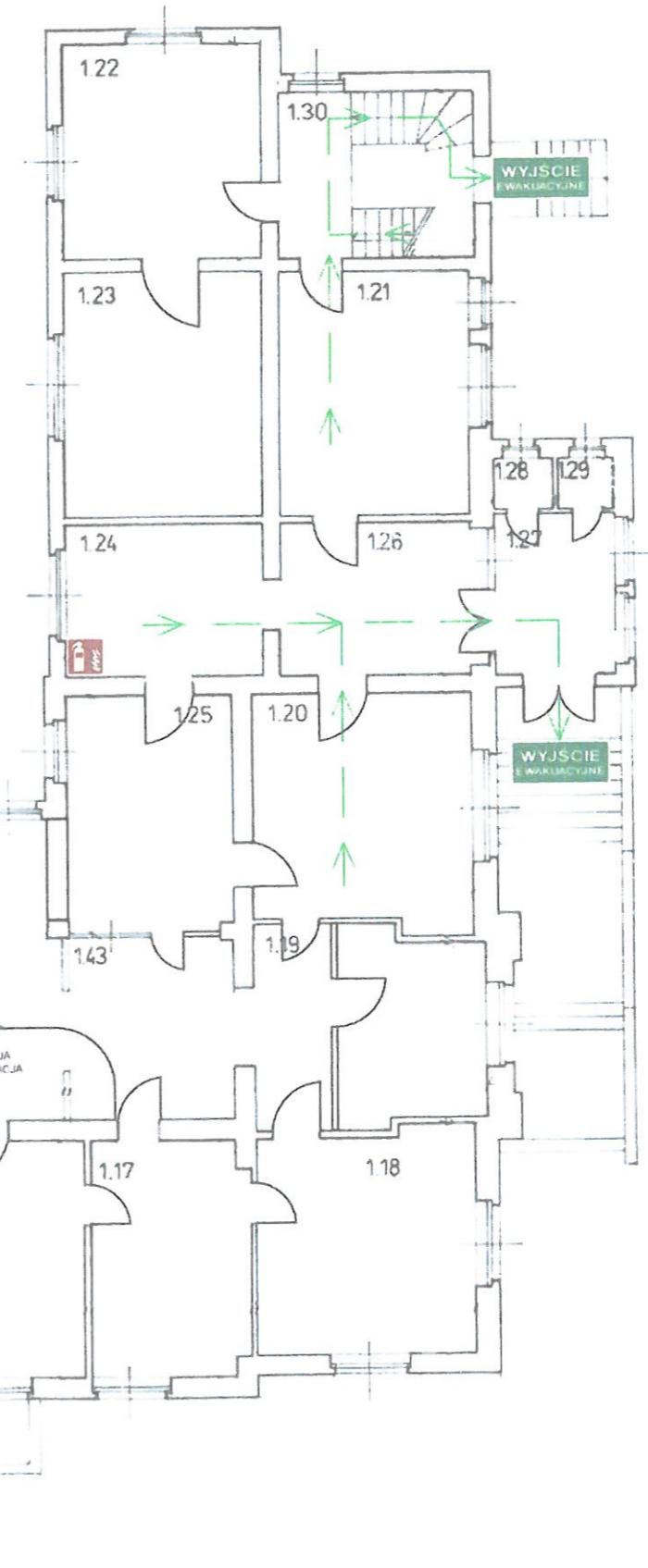
- Wyjście ewakuacyjne
- Kierunek drogi ewakuacji
- Nie korzystać z windy w razie poż.
- Hydrant wewnętrzny
- Gaśnica proszkowa 2KG ABC
- Gaśnica proszkowa 4KG ABC
- Drzwi przeciwpożarowe
- Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

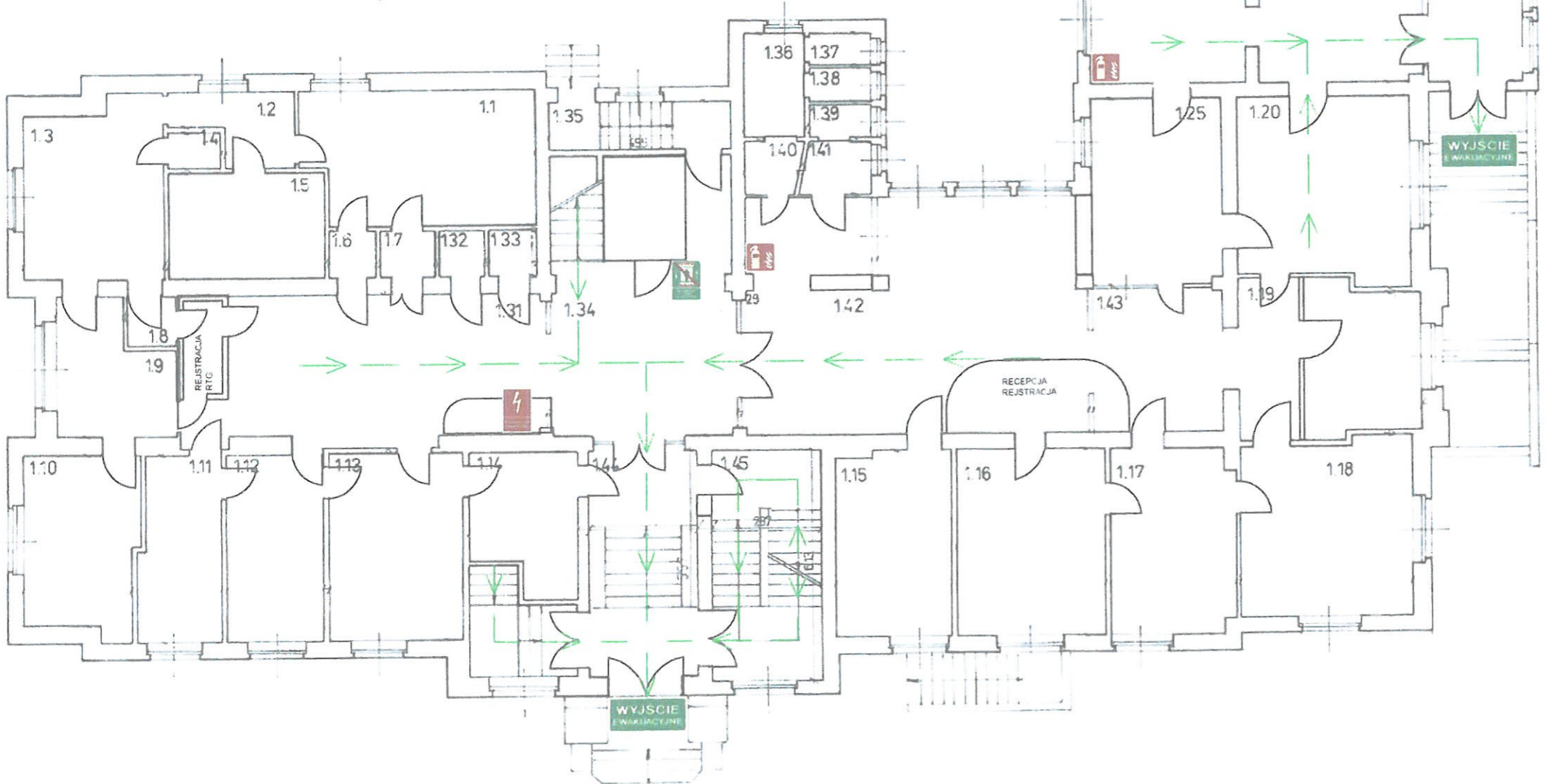
„GORE - TECH” Zofia Rudnicka
43 - 300 Bielsko - Biała, ul. Krakowska 68
www.gore-tech.pl

TEMAT	INSTRUKCJA BEZPIECZENSTWA POŻAROWEGO	
OBIEKT	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ "DIAGMED"	
ADRES	43-502 CZECHOWICE-DZIEDZICE UL SIENKIEWICZA 8	
OPRACOWAŁ	INŻ JAN RUDNICKI	
DATA	11 2013 R	RYS NR 2 RZUT PIWNIC

Ozn pom	Rodzaj	Pow. [m ²]	Ozn pom	Rodzaj	Pow. [m ²]	Ozn pom	Rodzaj	Pow. [m ²]
1.1	gabinet	22,28	1.16	gabinet	20,82	1.31	komunikacja	41,53
1.2	gabinet	5,03	1.17	gabinet	16,23	1.32	WC	1,59
1.3	gabinet	18,28	1.18	gabinet	22,64	1.33	WC	1,65
1.4	WC	1,39	1.19	USG	21,38	1.34	komunikacja	37,11
1.5	ciemnia	12,30	1.20	gabinet	22,78	1.35	komunikacja	6,29
1.6	RTG II	1,63	1.21	gabinet	20,52	1.36	WC	4,98
1.7	RTG I	1,63	1.22	gabinet	18,79	1.37	WC	1,38
1.8	RTG III	1,63	1.23	gabinet	22,11	1.38	WC	1,38
1.9	rejestracja	10,53	1.24	gabinet	14,14	1.39	WC	1,40
1.10	gabinet	14,58	1.25	gabinet	27,38	1.40	WC	2,43
1.11	gabinet	11,07	1.26	komunikacja	13,12	1.41	WC	2,46
1.12	gabinet	14,16	1.27	komunikacja	8,36	1.42	komunikacja	43,04
1.13	gabinet	18,07	1.28	WC	1,34	1.43	komunikacja	14,14
1.14	gipsownia	10,56	1.29	WC	1,36	1.44	komunikacja	16,49
1.15	gabinet	15,33	1.30	komunikacja	13,31	1.45	komunikacja	17,59
		158,47			244,29			193,46
			OGÓLEM					596,22

- Legenda:
- WYJSCIE EWAKUACYJNE Wyjście ewakuacyjne
  - Kierunek drogi ewakuacji
  - Nie korzystać z windy w razie poż.
  - Hydrant wewnętrzny
  - Gaśnica proszkowa 2KG ABC
  - Gaśnica proszkowa 4KG ABC
  - Drzwi przeciwpożarowe
  - Przeciwożarowy wyłącznik prądu

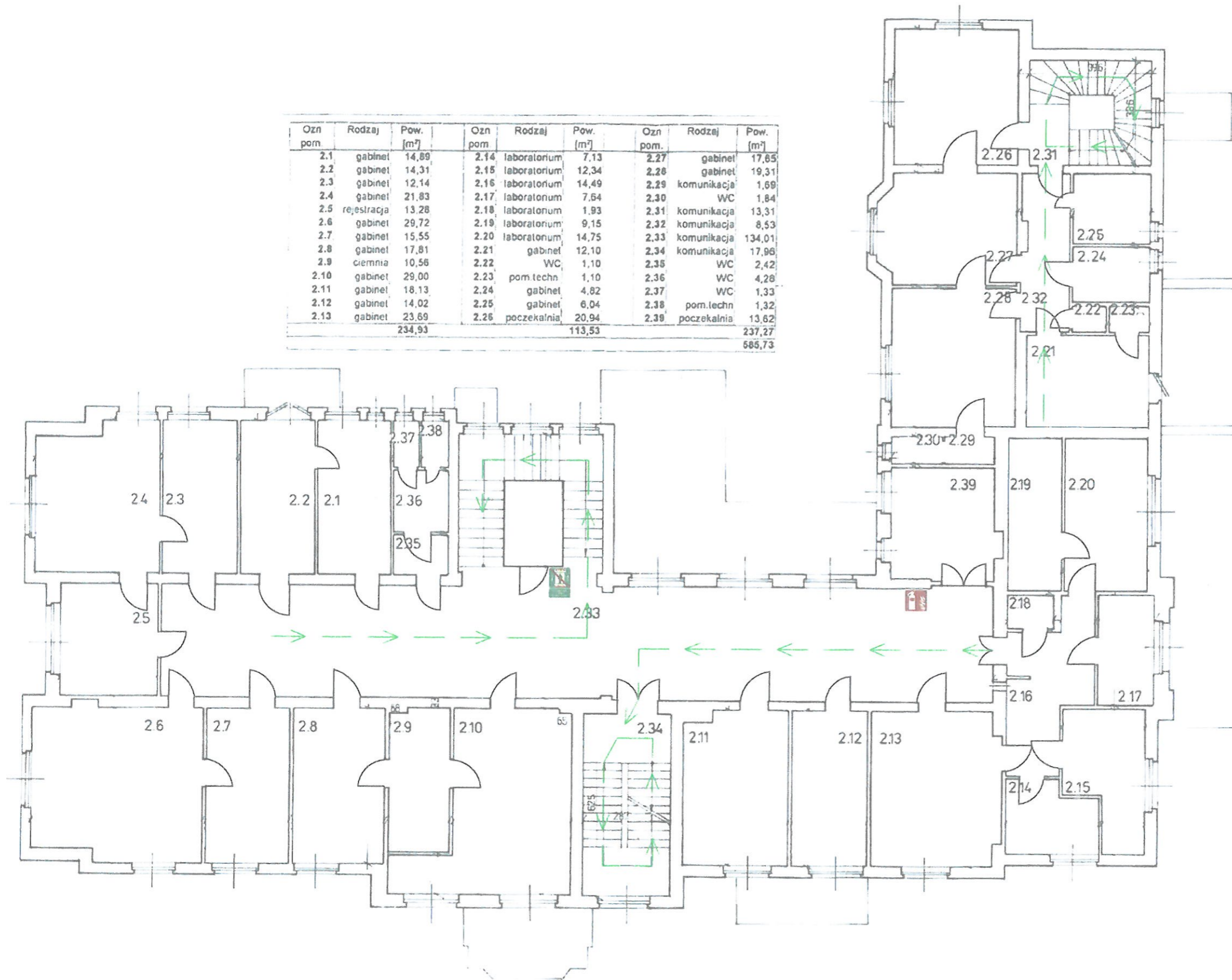

PROZ GORE - TECH BHP „GORE - TECH” Zofia Rudnicka
43 - 300 Bielisko - Biała, ul. Krakowska 68
www.gore-tech.pl

TEMAT	INSTRUKCJA BEZPIECZENSTWA POZAROWEGO
OBIEKT	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ "DIAGMED"
ADRES	43-502 CZECHOWICE-DZIEDZICE, UL. SIENKIEWICZA 8
OPRACOWAŁ	INZ. JAN RUDNICKI
DATA	11.2013 R.

RYS NR 3
RZUT PARTERU

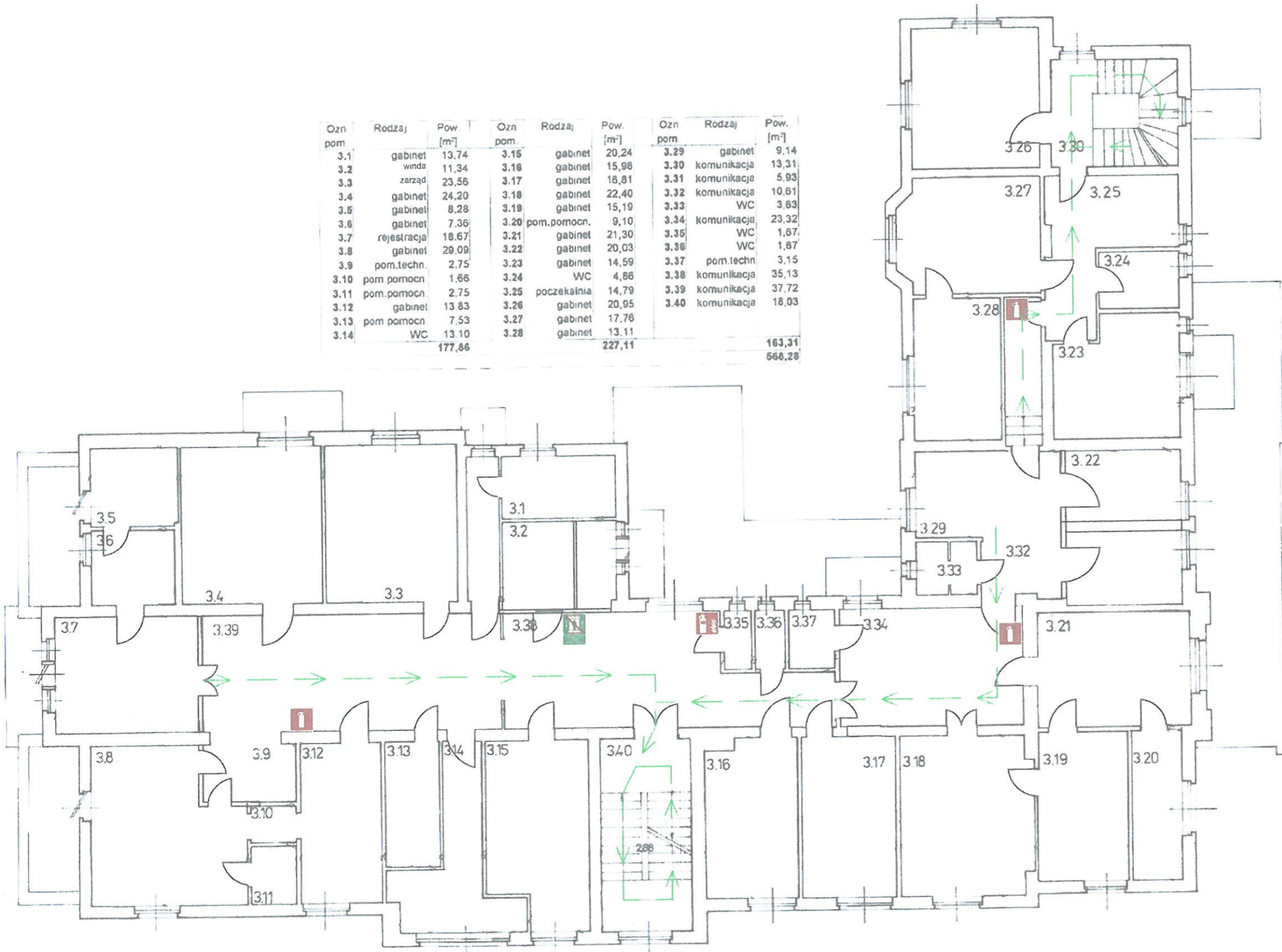
Ozn pom	Rodzaj	Pow. [m ²]	Ozn pom	Rodzaj	Pow. [m ²]	Ozn pom	Rodzaj	Pow. [m ²]
2.1	gabinet	14,89	2.14	laboratorium	7,13	2.27	gabinet	17,65
2.2	gabinet	14,31	2.15	laboratorium	12,34	2.28	gabinet	19,31
2.3	gabinet	12,14	2.16	laboratorium	14,49	2.29	komunikacja	1,69
2.4	gabinet	21,83	2.17	laboratorium	7,64	2.30	WC	1,84
2.5	rejestracja	13,28	2.18	laboratorium	1,93	2.31	komunikacja	13,31
2.6	gabinet	29,72	2.19	laboratorium	9,15	2.32	komunikacja	8,53
2.7	gabinet	15,55	2.20	laboratorium	14,75	2.33	komunikacja	134,01
2.8	gabinet	17,81	2.21	gabinet	12,10	2.34	komunikacja	17,96
2.9	ciemnia	10,56	2.22	WC	1,10	2.35	WC	2,42
2.10	gabinet	29,00	2.23	pom techn	1,10	2.36	WC	4,26
2.11	gabinet	18,13	2.24	gabinet	4,82	2.37	WC	1,33
2.12	gabinet	14,02	2.25	gabinet	6,04	2.38	pom.techn	1,32
2.13	gabinet	23,69	2.26	pożyczalnia	20,94	2.39	pożyczalnia	13,62
		234,93			113,53			237,27
								685,73

- Legenda:
- Wyjście ewakuacyjne
  - Kierunek drogi ewakuacji
  - Nie korzystać z windy w razie poż.
  - Hydrant wewnętrzny
  - Gaśnica proszkowa 2KG ABC
  - Gaśnica proszkowa 4KG ABC
  - Drzwi przeciwpożarowe
  - Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

		„GORE-TECH” Zofia Rudnicka 43 - 300 Bielsko - Biala, ul. Krakowska 68 www.gore-tech.pl	
TEMAT	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO		
OBIEKT	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ "DIAGMED"		
ADRES	43-502 CZECHOWICE-DZIEDZICE UL. SIENKIEWICZA 8		
OPRACOWAŁ	INŻ. JAN RUDNICKI		
DATA	11 2013 R.	RYS NR 4	RZUT I PIĘTRA

Ozn pom	Rodzaj	Pow [m ²]	Ozn pom	Rodzaj	Pow. [m ²]	Ozn pom	Rodzaj	Pow. [m ²]
3.1	gabinet	13,74	3.15	gabinet	20,24	3.29	gabinet	9,14
3.2	winda	11,34	3.16	gabinet	15,98	3.30	komunikacja	13,31
3.3	zarząd	23,56	3.17	gabinet	16,81	3.31	komunikacja	5,93
3.4	gabinet	24,20	3.18	gabinet	22,40	3.32	komunikacja	10,61
3.5	gabinet	8,28	3.19	gabinet	15,19	3.33	WC	3,63
3.6	gabinet	7,36	3.20	pom.pomocn.	9,10	3.34	komunikacja	23,32
3.7	rejestracja	18,67	3.21	gabinet	21,30	3.35	WC	1,67
3.8	gabinet	20,09	3.22	gabinet	20,03	3.36	WC	1,87
3.9	pom.techn.	2,75	3.23	gabinet	14,59	3.37	pom.techn.	3,15
3.10	pom.pomocn.	1,66	3.24	WC	4,88	3.38	komunikacja	35,13
3.11	pom.pomocn.	2,75	3.25	poczekalnia	14,79	3.39	komunikacja	37,72
3.12	gabinet	13,83	3.26	gabinet	20,05	3.40	komunikacja	18,03
3.13	pom.pomocn.	7,53	3.27	gabinet	17,76			
3.14	WC	13,10	3.28	gabinet	13,11			
		177,86			227,11			163,31
								568,28

- Legenda:
- Wyjście ewakuacyjne
  - Kierunek drogi ewakuacji
  - Nie korzystać z windy w razie poż.
  - Hydrant wewnętrzny
  - Gaśnica proszkowa 2KG ABC
  - Gaśnica proszkowa 4KG ABC
  - Drzwi przeciwpożarowe
  - Przeciwpowozarowy wylacznik pradu

PP02
GORE - TECH
 BHP

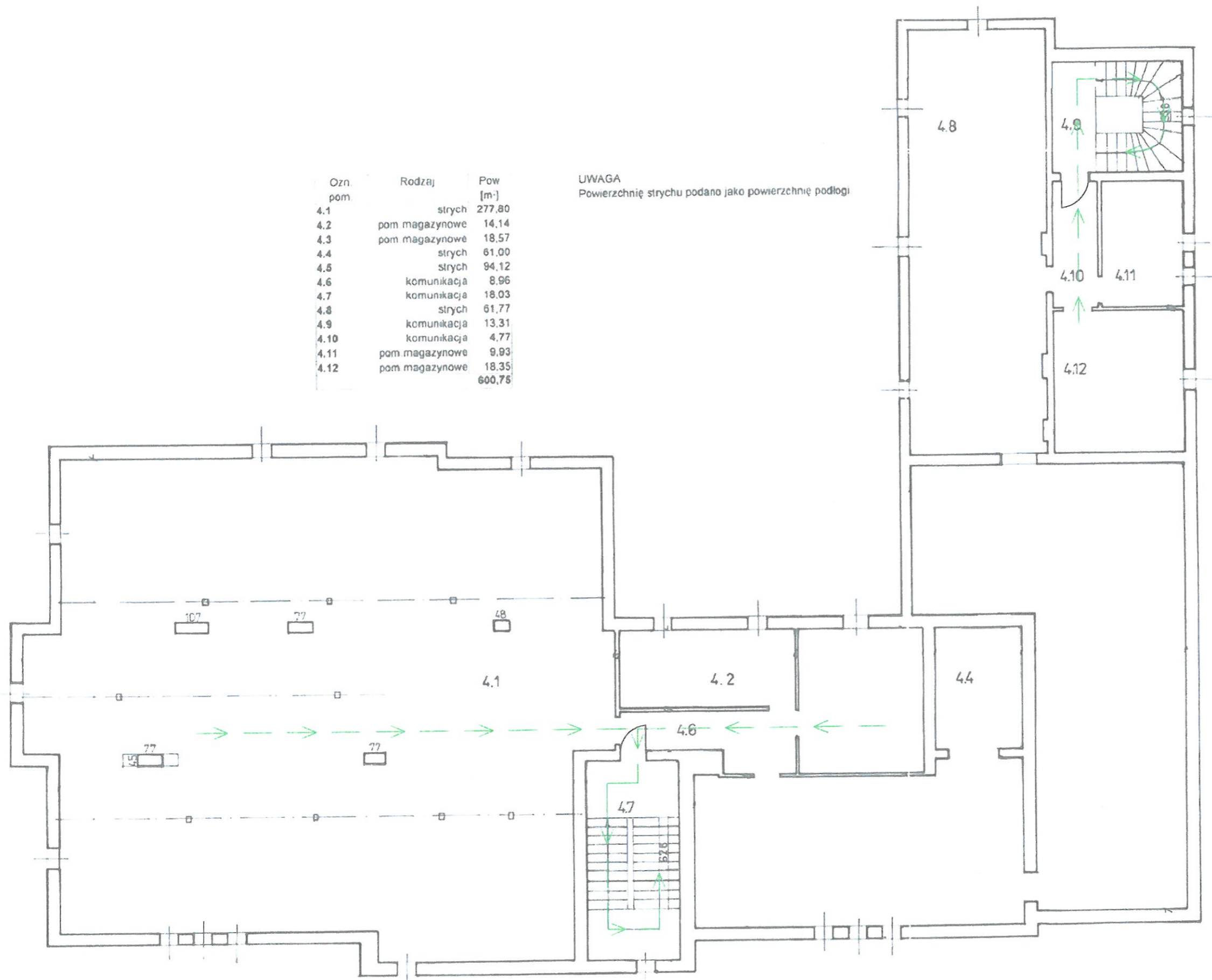
„GORE - TECH” Zofia Rudnicka
 43 - 300 Bielsko - Biala, ul. Krakowska 68
 www.gore-tech.pl

TEMAT	INSTRUKCJA BEZPIECZENSTWA POZAROWEGO
OBIEKT	NIEPUBLICZNY ZAKLAD OPIEKI ZDROWOTNEJ "DIAGMED"
ADRES	43-502 CZECHOWICE-DZIEDZICE UL SIENKIEWICZA 8
OFACOWAL	INZ JAN RUDNICKI
DATA	11 2013 R

RYŚ NR 5
 RZUT II PIĘTRA

Ozn. pom.	Rodzaj	Pow [m ²]
4.1	strych	277,80
4.2	pom magazynowe	14,14
4.3	pom magazynowe	18,57
4.4	strych	61,00
4.5	strych	94,12
4.6	komunikacja	8,96
4.7	komunikacja	18,03
4.8	strych	61,77
4.9	komunikacja	13,31
4.10	komunikacja	4,77
4.11	pom magazynowe	9,93
4.12	pom magazynowe	18,35
		600,75

UWAGA
Powierzchnię strychu podano jako powierzchnię podłogi

Legenda:

Wyjście ewakuacyjne

Kierunek drogi ewakuacji

Nie korzystać z windy w razie poż.

Hydrant wewnętrzny

Gaśnica proszkowa 2KG ABC

Gaśnica proszkowa 4KG ABC

Drzwi przeciwpożarowe

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

„GORE - TECH” Zofia Rudnicka
43 - 300 Bielsko - Biala, ul. Krakowska 68
www.gore-tech.pl

TEMAT	INSTRUKCJA BEZPIECZENSTWA POŻAROWEGO	
OBIEKT	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ "DIAGMED"	
ADRES	43-502 CZECHOWICE-DZIEDZICE UL. SIENKIEWICZA 8	
OPRACOWAŁ	INŻ. JAN RUDNICKI	
DATA	11 2013 R.	RYS NR 6 RZUT PODDASZA